

Číslo: 77010/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 13. 01. 2025 do 17. 01. 2025 a od 20. 01. 2025 do 22. 01. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Jarovnice 192	
Zriaďovateľ	Obec Jarovnice

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Mária Horváthová, riaditeľka školy

Mgr. Mária Lukáčová-Jacková, zástupkyňa riaditeľky školy

Mgr. Silvia Molitorisová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú inšpekciu** č. 77010/2024-2025 zo dňa 08. 01. 2025 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. František Bočkay, školský inšpektor, ŠIC Prešov

Mgr. Anežka Barillová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adela Čebrová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Beáta Hricková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

PaedDr. Svetlana Chomjaková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Mária Kovalčíková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Adriana Magerová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ľubomír Mitráš, školský inšpektor, ŠIC Prešov

Mgr. Slavomír Moll, školský inšpektor, ŠIC Prešov

PaedDr. Ján Paško, školský inšpektor, ŠIC Prešov

Mgr. Alena Porvazová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ivona Staníková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ľuboslav Torma, DiS. art., školský inšpektor, ŠIC Prešov

Mgr. Mária Tuptová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna vidiecka plnoorganizovaná základná škola (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V čase konania školskej inšpekcie sa v nej vzdelávalo 1223 žiakov, z toho 652 žiakov na primárnom stupni vzdelávania a 571 žiakov na nižšom strednom stupni vzdelávania. Všetci žiaci pochádzali z marginalizovanej rómskej komunity (MRK), pričom 6 z nich si plnili povinnú školskú dochádzku v školách mimo územia Slovenskej republiky (SR). Škola mala zriadených 56 tried, z toho 30 tried primárneho vzdelávania a 26 tried nižšieho stredného vzdelávania. V 22 triedach primárneho vzdelávania bolo vyučovanie realizované v 2 zmenách. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo diagnostikovaných 785 žiakov, z toho 64 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 768 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP), pričom 47 žiakov zo SZP malo diagnostikované aj ZZ. Žiakov s nadaním, cudzincov a migrantov kontrolovaný subjekt neevidoval. V aktuálnom školskom roku škola poskytovala podporné opatrenia (PO) 141 žiakom. Formou individuálneho vzdelávania v domácom prostredí sa nevzdelával žiaden žiak. Škola nemala zriadený školský klub detí (ŠKD). Výchovno-vzdelávacie proces zabezpečovalo 85 pedagogických zamestnancov (PZ), z toho 2 školské špeciálne pedagogičky (ŠŠP) a 14 pedagogických asistentov (PA). Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol počet PA vzhľadom na počet žiakov so ŠVVP nepostačujúci. Z odborných zamestnancov (OZ) v škole pracovali 2 sociálne pedagogičky a 1 školská psychologička. V kontrolovanom subjekte bol pre realizáciu inkluzívneho vzdelávania zriadený školský podporný tím (ŠPT).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach primárneho vzdelávania Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) posudzovala na základe 73 hospitácií, ktoré boli realizované vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra (16), anglický jazyk (11), matematika (18), prvouka (8), hudobná výchova (6), prírodoveda (6), vlastiveda (4) a telesná a športová výchova (4).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

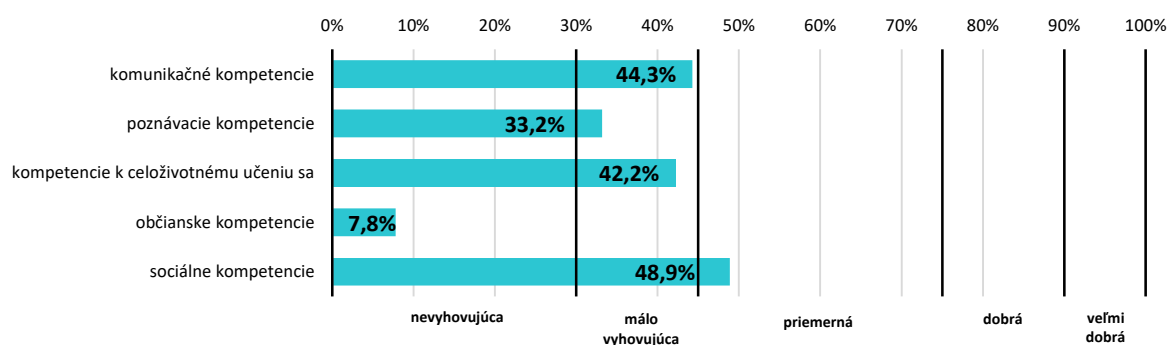
Kvalitu edukácie nepriaznivo ovplyvňovala málo vyhovujúca úroveň (44,3 %) **komunikačných kompetencií** žiakov (*Graf 1*). V jednotlivých ročníkoch primárneho vzdelávania bola zaznamenaná rozdielna úroveň komunikačných zručností žiakov. V triedach nižších ročníkov žiaci nedisponovali dostatočne rozvinutou slovnou zásobou, čo malo negatívny vplyv na ich jazykový prejav, ktorý bol často nesúvislý, gramaticky nesprávny a do značnej miery poznačený rómskym jazykom. Učitelia kládli žiakom často zatvorené otázky a akceptovali ich jednoslovné odpovede, čím nenapomáhali k aktívnemu prehľbovaniu slovnej zásoby u žiakov v požadovanej miere ani k rozvoju ich kultivovaného rečového prejavu v spisovnom jazyku. Žiaci vyšších ročníkov primárneho vzdelávania sa prevažne vyjadrovali pohotovo s uplatňovaním adekvátnej slovnej zásoby a odbornej terminológie, avšak ich prejav väčšinou nebol spisovne správny a na motivačné otázky učiteľa často odpovedali len jednoslovné alebo krátkym slovným spojením. Na takmer všetkých hospitovaných hodinách žiaci pracovali so súvislým alebo nesúvislým textom, a to v písanej forme alebo ho počúvali. Jeho obsahu väčšinou porozumeli, vedeli v ňom vyhľadávať požadované informácie a zväčša

ho dokázali aj samostatne reprodukovať. Priestor preukázať schopnosť posúdiť a hodnotiť text v printovej alebo elektronickej forme na základe vopred stanovených kritérií dostali žiaci iba v menšej miere. Značné problémy mali žiaci s písomným prejavom, ktorý sa vyznačoval vysokou chybovosťou a často aj nečitateľnosťou z dôvodu neosvojenia si správnych tvarov grafém. **Poznávacie kompetencie** žiakov boli na málo vyhovujúcej úrovni (33,2 %). Vyučujúce ich rozvíjali najmä prostredníctvom úloh na zapamätanie, porozumenie i aplikáciu osvojených vedomostí z jazykovej alebo literárnej zložky (napr. pravopis vybraných a príbuzných slov, určovanie de, te, ne, le v slovách, vyhľadávanie krátkych a dlhých samohlások v slove alebo reprodukcia obsahu prečítaného príbehu), ktoré žiaci z väčšej časti úspešne riešili. Úlohy na rozvíjanie analytických schopností žiakov (napr. správne rozdeliť slovo na slabiky, spájať rôzne slabiky do plnovýznamových slov alebo poprehadzované písmená spájať do slov) boli učiteľmi zadávané na viac ako polovici hospitovaných hodín, pri riešení ktorých boli žiaci úspešní. Príležitosť na prejavenie svojho hodnotiaceho a tvorivého myslenia (napr. vytváranie viet podľa určených pravidiel, hovoriť o tom, ako by mala byť zariadená chata alebo reprodukovať rozprávku) dostali žiaci iba ojedinele, čo výrazne minimalizovalo komplexný rozvoj ich poznávacích kompetencií. Počas edukácie boli žiaci sústredení, motivovaní, aktívni a ochotne spolupracovali s učiteľmi. V rámci rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (42,2 %) negatívnym zistením bolo nedostatočné stimulovanie schopností žiakov kriticky myslieť, ako aj neumožnenie im pracovať s chybou a využiť ju v prospech zdokonaľovania vlastných vedomostí a zručností. Vyučujúci uplatňovali tradičné stratégie edukácie (napr. rozprávanie, vysvetľovanie, výklad, práca s učebnými pomôckami) a frontálnu formu vyučovania na takmer polovici sledovaných hodín. Nedostatky sa vyskytli aj v oblasti sebahodnotenia a hodnotenia spolužiakov, kedy žiaci na troch pätinách hodín nedostali príležitosť reflektovať svoj učebný výkon ani zhodnotiť výsledky aktivít spolužiakov s uvedením argumentov. Vo veľkej miere žiaci pri hodnotení používali iba jednoslovné vyjadrenia (napr. páčilo sa/nepáčilo, dobre/zle, správne/nesprávne) alebo emotikon znázornený na kartičkách. Najvýraznejším negatívom v procese učenia bolo nedostatočné rozvíjanie **občianskych kompetencií** žiakov, ktoré dosahovalo nevyhovujúcu úroveň (7,8 %). Žiaci na hospitovaných hodinách v rámci preberaného učiva iba v malej miere dostali priestor prezentovať svoje názory či postoje. K argumentačnej diskusii a aktívnemu počúvaniu boli zo stany učiteľov vedení iba sporadicky, čo výrazne limitovalo celkovú úroveň rozvíjania ich občianskych kompetencií. Prezentované **sociálne kompetencie** v procese edukácie žiaci preukázali na priemernej úrovni (48,9 %). V priebehu vyučovania akceptovali dohodnuté pravidlá správania sa a korigovali vlastné konanie. Skupinová práca alebo práca vo dvojiciach bola realizovaná približne na tretine hodín, kedy žiaci zväčša preukázali schopnosť kooperovať a preberať spoluzodpovednosť za plnenie úloh. Priestor na prezentovanie výsledku spoločnej práce, na jeho objektívne ohodnotenie a zdôvodňovanie bol žiakom poskytnutý iba občas.

Počas edukácie vyučujúci uplatňovali **kompenzačné opatrenia**, a to zohľadňovaním individuálnych potrieb žiakov, rešpektovaním ich pracovného tempa a prítomnosťou PA. Jazykový prejav učiteľiek bol kultivovaný ich vyjadrovanie bolo spisovne správne s ovládaním noriem spisovného jazyka. **Efektívne stratégie vyučovania** boli uplatňované na väčšej časti hospitovaných hodín prevažne adekvátnou motiváciou žiakov a podnecovaním ich k aktivite. V nedostatočnej miere však vyučujúce využívali stratégie vyučovania smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších kognitívnych procesov predovšetkým v oblasti hodnotenia a tvorivosti. Pozitívom edukačného procesu bolo vytváranie **atmosféry istoty a psychického bezpečia** predovšetkým ústretovou komunikáciou a prístupom vyučujúcich k žiakom, prejavovaním empatie a podporovaním sebadôvery každého žiaka. **Formatívne hodnotenie**

so zameraním na získanie spätnej väzby a poskytnutie informácie žiakom o možnosti a spôsobe ich zlepšenia i zdôvodnenie slovného hodnotenia bolo v edukačnom procese uplatnené v malej miere.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

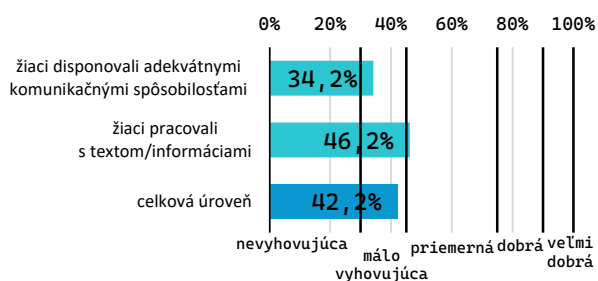

Anglický jazyk (ANJ), matematika (MAT), prvouka (PVO), prírodoveda (PDA), vlastiveda (VLA), telesná a športová výchova (TSV), hudobná výchova (HUV)

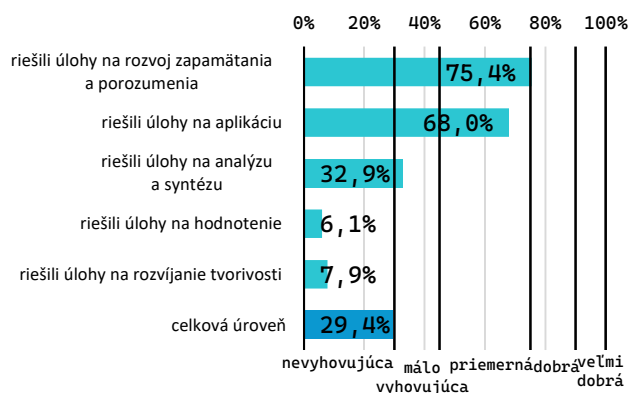
Žiaci v triedach primárneho vzdelávania disponovali **komunikačnými kompetenciami** (Graf 2) na málo vyhovujúcej úrovni (42,2 %). Ich verbálny prejav bol ovplyvnený rómskym jazykom, čo sa prejavovalo obmedzenou slovnou zásobou, používaním nesprávnych tvarov slov a neschopnosťou súvisle formulovať odpovede. Učitelia len ojedinele vyžadovali odpovede v podobe rozvitých viet, čím obmedzovali možnosti žiakov rozvíjať ich jazykový prejav. Odbornú terminológiu žiaci vedeli použiť približne na tretine sledovaných hodín, avšak bez adekvátneho kontextu. Počas edukácie žiaci pracovali so súvislým aj nesúvislým textom, pričom väčšina z nich textu porozumela a dokázala vyhľadávať potrebné informácie, avšak až na takmer dvoch tretinách hodín nedostali príležitosť text posudzovať alebo hodnotiť. V rámci rozvíjania **poznávacích kompetencií** (Graf 3), ktorých preukázaná úroveň bola nevyhovujúca (29,4 %), sa vyučujúci zamerali najmä na zadávanie jednoduchých úloh na zapamätanie, porozumenie a aplikovanie vedomostí do situácií v bežnom živote. Žiaci úlohy väčšinou dokázali vyriešiť, avšak často len s pomocou učiteľov. Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov u žiakov bola nízka. Takmer na polovici hospitovaných hodín najčastejšie riešili úlohy na analýzu (analýza číselného radu a určenie vynechaných čísel v číselnom rade, priraďovanie obrázkov k povolaniam, identifikácia povolania pomocou piesne a pod.), ktoré väčšinou aj dokázali vyriešiť. Analytické úlohy žiaci najčastejšie riešili na sledovaných hodinách MAT a PVO, na vyučovaní ANJ a HUV však tento typ úloh absentoval. V malej miere boli žiakom zadávané úlohy so zameraním na hodnotenie (určenie pravdivosti výsledku; hodnotenie fungovania kladky, žeriavu, výtahu a páky a pod.) a rozvoj tvorivosti (vytvorenie trojčiferných čísel podľa stanovených podmienok, tvorenie viet v ANJ, tvorenie pyramídy a hierarchie potravín; tvorba pojmovej mapy týkajúcej sa povolania a pod.), v dôsledku čoho ich poznávacie kompetencie neboli rozvíjané komplexne. Úlohy na hodnotenie boli najčastejšie uplatňované v predmete PDA, v ostatných predmetoch len ojedinele alebo vôbec. Tvorivé úlohy mali žiaci možnosť riešiť najmä na vyučovacích hodinách ANJ, na 2 hodinách PVO a len na 1 hodine MAT. Poznávacie kompetencie boli v porovnaní s ostatnými predmetmi najmenej rozvíjané v predmete HUV. Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** žiakov (Graf 4) bolo na málo vyhovujúcej úrovni (36,6 %). Žiaci boli takmer vždy aktívni, pracovali s nadšením a často sa rýchlo zapájali do činností, ktoré vykonávali s radosťou. Na väčšej časti hodín však

pracovali iba s hotovými informáciami, bez možnosti vytvorenia priestoru na rozvoj kritického myslenia. Negatívnou stránkou edukácie bol proces hodnotenia a sebahodnotenia, pretože žiaci dostali príležitosť posudzovať svoj učebný výkon len na pätine hospitovaných hodín a ohodnotiť výkony spolužiakov mohli len sporadicky, čo nie vždy dokázali. Úroveň **občianskych kompetencií žiakov** (Graf 5) bola nevyhovujúca (19,3 %). Len na 3 vyučovacích hodinách dokázali žiaci prezentovať a zdôvodňovať svoje postoje, názory a skúsenosti. Kvôli nedostatočne rozvinutým verbálnym schopnostiam a obmedzeným skúsenostiam z reálneho života mali často ťažkosti s formulovaním myšlienok a vyjadrovaním názorov. Vyučujúci im neposkytovali vždy dostatočnú podporu pri rozvíjaní argumentačných zručností, čo ešte viac prehlbovalo ich neistotu v komunikácii. Obmedzená slovná zásoba im sťažovala presné a zrozumiteľné vyjadrovanie pocitov či stanovísk, čo negatívne ovplyvňovalo kvalitu ich verbálnej interakcie a znižovalo schopnosť aktívne sa zapájať do diskusií a riešenia problémov. **Sociálne kompetencie** žiakov (Graf 6) dosiahli priemernú úroveň (51,7 %). Žiaci väčšinou prejavovali pozitívne správanie, čo prispievalo k vytváraniu priaznivej atmosféry na vyučovaní. Vo väčšine tried boli pozorované dobré vzťahy medzi žiakmi navzájom, ako aj medzi žiakmi a učiteľmi, čo podporovalo vzájomný rešpekt a spoluprácu. Skupinová práca sa realizovala na takmer štvrtine hospitovaných hodín, pričom žiaci často nemali možnosť samostatne prezentovať výsledky svojej činnosti. Schopnosť prezentovať, zdôvodňovať a obhajovať svoje riešenia dosahovala nízku úroveň, čo poukazovalo na potrebu intenzívnejšieho rozvoja týchto kľúčových zručností.

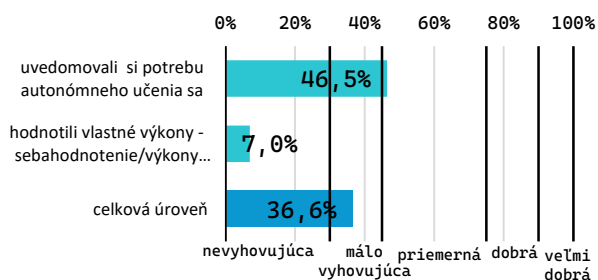
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

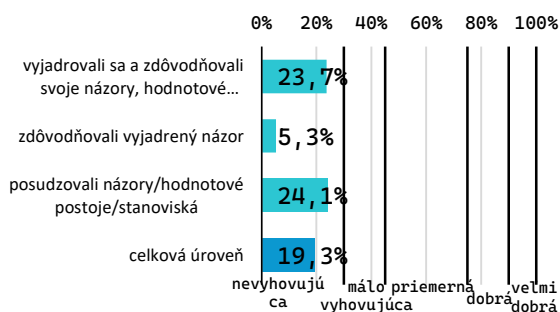
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

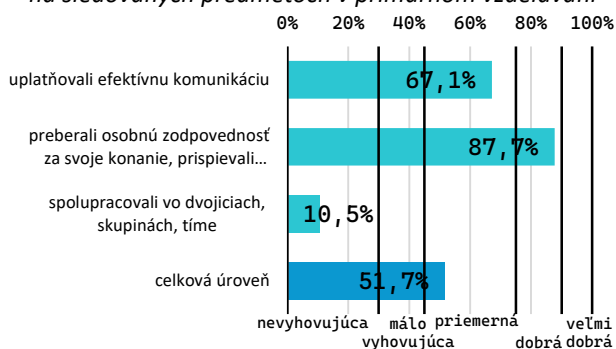
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúci na väčšine kontrolovaných hodín žiakom oznamovali výchovno-vzdelávacie ciele, ktorých plnenie aj v priebehu vyučovacích hodín priebežne overovali. So žiakmi komunikovali predovšetkým kultivovane a priateľsky, pričom sa snažili vytvoriť podmienky podporujúce inkluzívne vzdelávanie. Poskytovali im dostatok času na vypracovanie úloh a rešpektovali ich individuálne rozdiely, ako aj tempo ich učenia. Napriek tomu im len zriedka ponúkli možnosť vybrať si činnosti podľa vlastných schopností, čo mohlo obmedziť ich schopnosť zapojiť sa do aktívneho učenia sa. Na viac ako štvrtine hospitovaných hodín nebola podporovaná aj názornosť vyučovania, čo malo negatívny vplyv na proces osvojovania učiva najmä u žiakov s málo rozvinutými komunikačnými kompetenciami a obmedzenou slovnou zásobou. Títo žiaci často potrebovali vizuálnu podporu a možnosť pracovať s konkrétnymi predmetmi na lepšie pochopenie a osvojovanie nových pojmov. Nedostatočné využitie vhodných názorných učebných pomôcok na týchto hodinách viedlo k zníženej efektivite vyučovania, obmedzenej predstavivosti žiakov a nižšej miere ich aktívneho zapojenia do edukácie. Vyučujúci využívali informačno-komunikačné technológie (IKT) iba príležitostne, prevažne na prezentáciu učiva bez zmysluplného využívania žiakmi. Učitelia motivovali žiakov k učeniu a vysvetľovali učivo v súlade s aktuálnymi vedeckými poznatkami. Tradičné frontálne vyučovanie, nedostatok formatívneho hodnotenia a absencia kooperatívnych činností nie vždy podporovali aktívne učenie, rozvoj kritického myslenia a vyšších kognitívnych procesov so zameraním na hodnotenie a tvorivosť. Nedostatkom vyučovacieho procesu bolo zriedkavé poskytovanie spätnej väzby o úrovni výkonu žiakov a spôsoboch, ako sa zlepšiť, čo negatívne ovplyvňovalo efektivitu ich učenia.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca úroveň
	prírodoveda	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	málo vyhovujúca úroveň

Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	nevyhovujúca úroveň
Umenie a kultúra	hudobná výchova	nevyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvoj komunikačných schopností žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov so zameraním na hodnotenie a tvorivosť,
- vytváranie priestoru na sebahodnotenie a hodnotenie učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie vlastných názorov, ako aj na ich zdôvodňovanie,
- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- vytváranie príležitostí pre žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

ŠŠI posudzovala priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu v triedach nižšieho stredného vzdelávania na základe 119 hospitácií vo vyučovacích predmetoch SJL (21), ANJ (23), MAT (20), dejepis (10), fyzika (9), chémia (6), geografia (14), občianska náuka (8), etická výchova (5) a HUV (3).

Slovenský jazyk a literatúra (SJL)

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

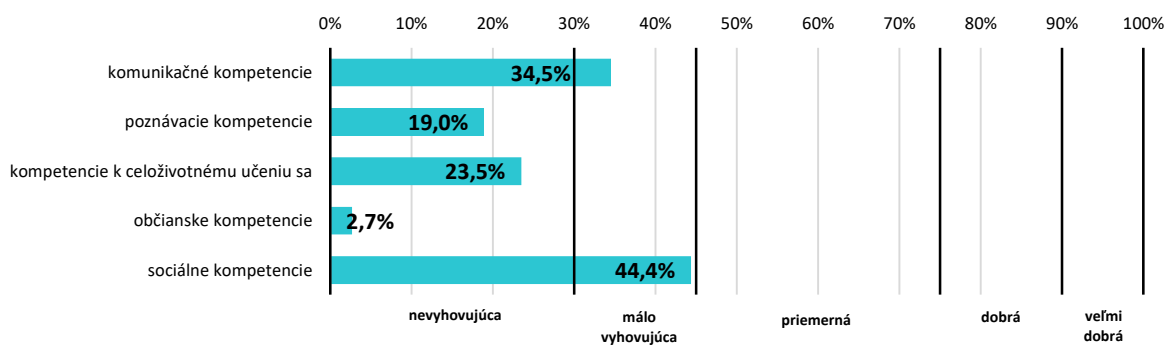
Na kontrolovaných hodinách žiaci preukázali **komunikačné kompetencie** (Graf 7) na málo vyhovujúcej úrovni (34,5 %), čo negatívne ovplyvňovalo celý výchovno-vzdelávacie proces. Verbálny prejav žiakov bol nekultivovaný, nerozvinutý, často spisovne aj artikulačne nesprávny a vo veľkej miere bol ovplyvnený rómskym jazykom, ktorým žiaci medzi sebou komunikovali nielen počas vyučovacích hodín pri spoločných aktivitách, ale aj cez prestávky. V priebehu vyučovania žiaci prezentovali svoje vedomosti nesúvisle a stručne, zväčša nedokázali uplatniť odbornú terminológiu a zriedkakedy zmysluplne komunikovali s učiteľmi o preberaných témach. Žiaci na otázky vyučujúcich odpovedali prevažne bez akéhokoľvek súvisu s učebnou látkou, často jednoslovne alebo iba krátkym slovným spojením či holými vetami, čo učiteľia na väčšine hospitovaných hodín aj akceptovali. Počas edukácie vyučujúci zväčša v dostatočnej miere nerozvíjali jazykovú kultúru žiakov, pretože ich iba sporadicky podnecovali k plynulému vyjadrovaniu či k tvorbe krátkeho súvislého prejavu. Väčšinou im formulovali uzavreté otázky a prevažne žiakom poskytli poznatky aj bez čakania na ich odpovede. Pri práci so súvislými alebo nesúvislými textami v printovej (učebnica, pracovné listy) i počutej podobe (výklad, prednes učiteľa) žiaci vedeli zväčša objasniť význam pojmov, porozumeli obsahu textov a z veľkej časti dokázali v nich s pomocou vyučujúcich vyhľadať explicitne, ako aj implicitne uvedené informácie. Na väčšine sledovaných hodín však žiaci

nevedeli alebo nedostali príležitosť obsahy textov analyzovať a taktiež im nebol vo veľkej miere vytvorený priestor na posudzovanie i hodnotenie informácií z textov a vyvodzovanie záverov, čo nevytváralo predpoklad na dostatočné stimulovanie ich komunikačných kompetencií. Veľká časť žiakov v niektorých triedach nemala osvojenú správnu techniku čítania a taktiež niektorí žiaci nemali zvládnutý ani slabične-analytický spôsob čítania. Čitateľskú gramotnosť vyučujúci iba v menšej miere rozvíjali motivačným rozhovorom o počutí textu, ako aj zriedkavým podnecovaním žiakov k jeho ústnemu sumarizovaniu. Písomný prejav nebol u väčšiny žiakov dostatočne zvládnutý, vyznačoval sa vysokou chybovosťou či nesprávnym až nečitateľným tvarom písma. Na kontrolovaných hodinách nebolo žiakom umožnené získavať a spracovávať informácie prostredníctvom počítačových aplikácií alebo internetu, čím neboli rozvíjané kompetencie žiakov v oblasti využívania IKT. Výrazným nedostatkom edukačného procesu bola nevyhovujúca úroveň (19,0 %) **poznávacích kompetencií** žiakov. Najčastejšie im boli zadávané jednoduché úlohy na zapamätanie a porozumenie, ako aj na aplikáciu osvojených vedomostí (opakovanie učiva z lexikológie, vyhľadávanie podstatných mien a určovanie ich gramatických kategórií, určovanie slovies s predponou a pod.), kedy pri ich riešení boli zväčša schopní s pomocou vyučujúcich odlíšiť podstatné informácie od nepodstatných a osvojené učivo používať i v konkrétnych neznámych situáciách. Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov žiakov však bola nízka. Na tretine hodín riešili úlohy na rozvoj analytického myslenia (identifikovanie žánrových znakov bájky, analýza literárnej ukážky po obsahovej a formálnej stránke a pod.), počas ktorých však zväčša nedokázali vykonávať rozbor informácií a na základe vlastných poznatkov nevedeli hľadať medzi nimi súvislosti. Úlohy stimulujúce ich vyššie kognitívne procesy so zameraním na hodnotenie a rozvoj tvorivosti neboli zadávané žiakom na prevažnej väčšine hodín, v dôsledku čoho neboli komplexne rozvíjané ich poznávacie kompetencie. Na nevyhovujúcej úrovni (23,5 %) prejavili žiaci **kompetencie k celoživotnému učeniu sa**. Počas edukácie sa z väčšej časti zapájali do procesu učenia, pričom primerane reagovali na podnety učiteľov. Na tretine sledovaných hodín však boli žiaci napriek snahe vyučujúcich málokedy sústredení a pozornosť v priebehu vysvetľovania aj zopakovania udržiavali krátkodobo. Priestor na rozvíjanie kritického myslenia nebol žiakom vytvorený takmer na polovici hospitovaných hodín. Potrebu učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja však žiaci väčšinou nepociťovali. V oblasti hodnotenia a sebahodnotenia žiaci vo veľkej miere nedostali príležitosť hodnotiť výsledky aktivít spolužiakov s uvedením adekvátnych argumentov a taktiež im nebol umožnený reflektovať svoj učebný výkon. Najvýraznejším negatívom edukačného procesu bola nevyhovujúca úroveň (2,7 %) **občianskych kompetencií** žiakov. Takmer na všetkých hodinách žiaci nemali vytvorený priestor na diskusiu v súvislosti s navodenou témou a taktiež im nebol umožnený vyjadrovať svoje názory či stanoviská. Nedostatkom týchto hodín bolo aj to, že výrazne prevládala práca učiteľov, ktorí vyjadrovali a zdôvodňovali prevažne svoje názory, a tak rozvoj občianskych kompetencií žiakov nebol dôsledný a komplexný. **Sociálne kompetencie** žiaci preukázali na málo vyhovujúcej úrovni (44,4 %). Nízke schopnosti žiakov komunikovať a diskutovať s vyučujúcimi alebo spolužiakmi nevedli k efektívnej spolupráci medzi nimi na takmer polovici hospitovaných hodín. Väčšina žiakov v edukačnom procese dodržiavala dohodnuté pravidlá správania, zväčša rešpektovala učiteľov a dokázala prevažne regulovať svoje správanie. Sporadicky sa však vyskytli aj prípady, kedy sa žiaci navzájom prekrikovali, nerešpektovali príkazy vyučujúcich a mali problém korigovať svoje správanie. Rozvíjanie sociálnych kompetencií prostredníctvom práce vo dvojiciach alebo v skupinách nebolo uplatňované na viac ako polovici hodín. Vo veľkej

miere nebol žiakom poskytnutý ani priestor na prezentovanie výsledku spoločnej práce, na jeho objektívne ohodnotenie a na zdôvodňovanie.

V priebehu edukačného procesu boli zo strany vyučujúcich zväčša uplatňované **kompenzačné opatrenia** zohľadňovaním individuálnych potrieb žiakov a sporadicky aj pomocou PA. Na viac ako polovici hospitovaných hodín učiteľia nevyužívali **efektívne stratégie vyučovania**. Metódy a formy práce uplatňované vyučujúcimi z veľkej časti nesmerovali k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov ani k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov. Verbálny prejav učiteľov bol kultivovaný a ich vyjadrovanie bolo prevažne spisovne správne s ovládaním noriem spisovného jazyka. **Atmosféru istoty a psychického bezpečia** vyučujúci vytvárali prevažne svojim empatickým i ústretovým prístupom k žiakom a uplatňovaním intervencií podporujúcich pozitívne vzťahy. **Formatívne hodnotenie**, ktorým by učiteľia zabezpečovali žiakom spätnú väzbu o ich výkonoch, povzbudzovali ich a motivovali k napredovaniu v učení, nebolo realizované na väčšine kontrolovaných hodín. Hodnotenie žiakov prostredníctvom klasifikácie so zdôvodnením absentovalo.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

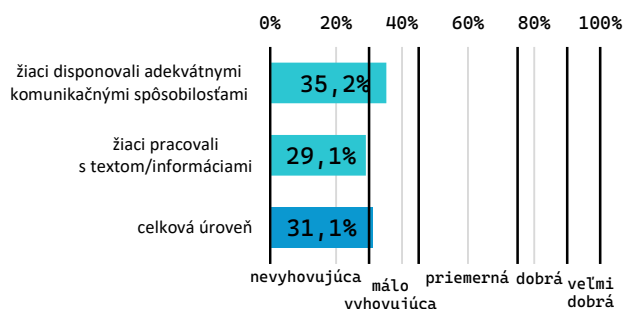
ANJ, MAT, dejepis (DEJ), fyzika (FYZ), chémia (CHE), geografia (GEG), občianska náuka (OBN), etická výchova (ETV) a HUV

Učenie sa žiaka

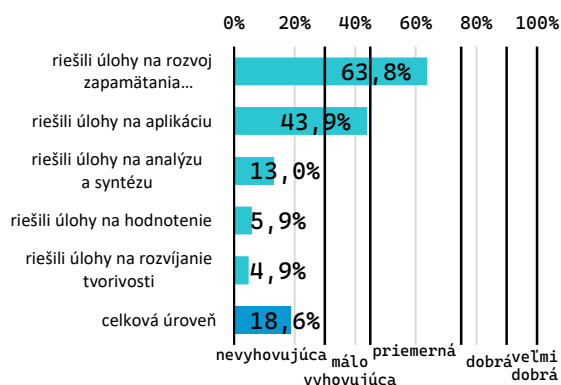
Komunikačné kompetencie (Graf 8) žiakov boli na málo vyhovujúcej úrovni (31,1 %). Na prevažnej väčšine hospitovaných hodín žiaci nedisponovali veku primeranou slovnou zásobou. V ich verbálnom prejave ovplyvnenom rómskym jazykom, ktorým sa dorozumievali aj s rovesníkmi, absentovalo súvislé vyjadrovanie. Nedostatkom väčšiny sledovaných hodín bolo aj neposkytnutie dostatočného časového priestoru na premyslenie a formulovanie odpovedí žiakov, pričom vyučujúci viedli predovšetkým monologickú metódu výkladu alebo riadený rozhovor s uzatvorenými otázkami umožňujúcimi len strohé, jednoslovné žiacke odpovede. V ojedinelom prípade žiaci odpovedali aj holou vetou, čo učiteľia prevažne akceptovali. V predmete ANJ žiaci zväčša vyučujúcim nerozumeli, tí im všetko tlmočili a žiaci odpovedali len po slovensky. Školskí inšpektori zaznamenali aj nekultivované prejavy žiakov, typické najmä vykrikovaním, nevhodnými poznámkami alebo uvádzaním úplne náhodných odpovedí. Na väčšine monitorovaných hodín žiaci pracovali s textom (mapa, obrázok, učebnica, pracovný list a pod.), pričom na jednej pätine hodín jeho obsahu neporozumeli. Príležitosť vyhľadávať informácie a reprodukovať ich nedostali na jednej tretine výučby a na troch pätinách im nebolo umožnené prepojiť nové zistenia so svojimi predchádzajúcimi vedomosťami. Výrazným negatívom vo vyučovaní učiteľmi bolo nevytváranie príležitostí

k posudzovaniu textu, uvažovaniu o ňom, prípadne k práci s ním vyžadujúcej si kreatívne myslenie, čo obmedzovalo rozvíjanie produktívnych komunikačných zručností žiakov. Možnosť spracovávať informácie prostredníctvom výučbových programov na interaktívnej tabuli žiaci nemali, čo nevytváralo predpoklad na dostatočné rozvíjanie ich kompetencií v oblasti využívania IKT. Najnižšia úroveň dosiahnutých komunikačných spôsobilostí bola zaznamenaná na hodinách HUV (2,8 %) a ETV (11,7 %). **Poznávacie kompetencie (Graf 9)** žiaci preukázali na nevyhovujúcej úrovni (18,6 %), čo úzko súviselo s ich nerozvinutými komunikačnými zručnosťami. Nižšie kognitívne procesy žiakov vyučujúci stimulovali najmä zadávaním nenáročných úloh zameraných na zapamätanie, porozumenie a na aplikáciu (chronologické usporiadanie historických období; ukážka neverbálnej komunikácie, vymenovanie štátov strednej Európy či miest Austrálie a pod.). Miera rozvíjania vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy (analýza druhov vôd; slovných úloh; podmienok podnikania v súčasnosti a pod.), hodnotenia (hodnotenie života ľudí v minulosti a prítomnosti; správnosť tvrdení o vode; výhody a nevýhody tovarových a papierových peňazí a pod.) a tvorivosti (tvorba modelov uhľovodíkov; návrh na skrášlenie životného okolia obce, a pod.) bola u žiakov nízka. Analytické myslenie nemali možnosť preukázať na vyučovaní DEJ a k hodnotiacemu mysleniu neboli vôbec vedení na hodinách GEG. Tvorivé úlohy absentovali v predmetoch DEJ a FYZ a zadania rozvíjajúce vyššie myšlienkové operácie žiaci vôbec neriešili na HUV. Ak žiaci na hospitovaných hodinách pracovali na takýchto typoch úloh, pri ich riešení neboli prevažne úspešní. **Kompetencie k celoživotnému učeniu sa (Graf 10)** žiaci preukázali na nevyhovujúcej úrovni (30,0 %). V porovnaní s ostatnými predmetmi boli najmenej rozvíjané v predmetoch DEJ (13,1 %) a HUV (18,8 %) a najviac na hodinách GEG (41,5 %). Žiaci zväčša prejavovali záujem o prácu, avšak približne na dvoch tretinách všetkých sledovaných hodín vyučujúci neuplatňovali metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia. Na prevažnej väčšine hodín žiaci mali príležitosť na prácu s chybou, avšak na väčšej časti z nich s ňou už ďalej nevedeli pracovať. Negatívnou stránkou v oblasti prehlbovania sociálnych zručností bol proces hodnotenia a sebahodnotenia, pretože učitelia neposkytovali žiakom dostatok príležitostí na hodnotenie výkonov rovesníkov a sebahodnotenie. Neschopnosť žiakov súvisle verbalizovať svoje myšlienky negatívne ovplyvnila aj rozvoj **občianskych kompetencií (Graf 11)**, ktoré dosahovali nevyhovujúcu úroveň (6,8 %) a v rámci zdokonaľovania jednotlivých zručností žiakov boli na kontrolovaných hodinách najmenej stimulované. Žiaci poväčšine nemali vytvorený dostatočný priestor na diskusiu v nadväznosti na navodenú tému, ako aj na prezentáciu a zdôvodňovanie vlastných názorov. Na nízkej úrovni boli zdokonaľované na vyučovaní OBN a CHE a v ostatných predmetoch sa vyskytli len ojedinele alebo úplne absentovali. Najviac rozvíjané v porovnaní s ostatnými boli **sociálne kompetencie (Graf 12)**, ktoré však dosahovali málo vyhovujúcu úroveň (42,4 %). Komunikácia medzi učiteľmi a žiakmi i medzi žiakmi navzájom, ako aj správanie žiakov na vyučovaní bolo v jednotlivých triedach rozdielne. Na prevažnej väčšine edukácie dokázali komunikovať s učiteľmi alebo medzi sebou, prejavovali pozitívne správanie a akceptovali dohodnuté pravidlá správania sa. Vyučovacie procesy boli v niektorých triedach narúšané nevhodným správaním jednotlivcov, ktorí nerešpektovali pokyny vyučujúcich, odmietali pracovať, mali tendenciu ležať alebo dokonca spať na lavici. Práca vo dvojiciach alebo skupinách bola učiteľmi uplatňovaná v menšej miere, čo žiakom nedávalo príležitosť spolupracovať, radiť si a vzájomne si pomáhať. Rovnako nemali dostatok príležitostí samostatne prezentovať dosiahnuté výsledky a len ojedinele mohli posudzovať výsledky spoločnej činnosti, čo naznačuje potrebu častejšie stimulovať žiakov v tejto oblasti. ŠŠI zaznamenala výrazné nedostatky v rozvíjaní sociálnych zručností v predmete HUV.

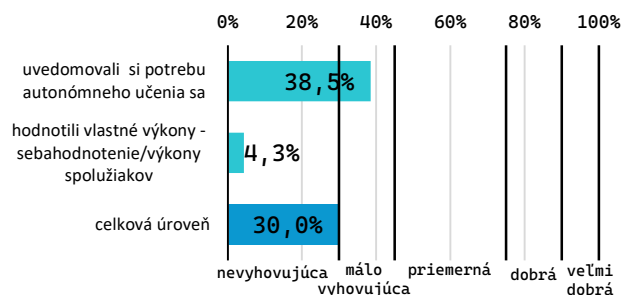
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

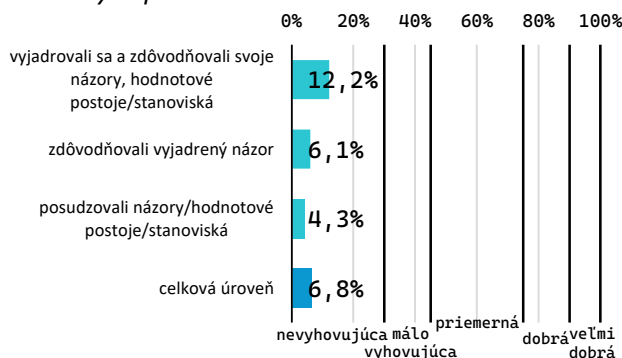
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

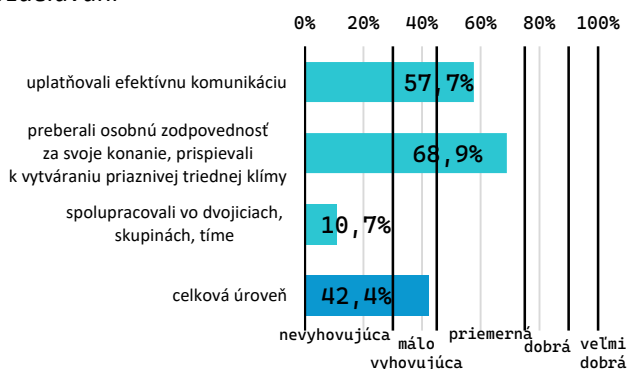
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učení sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov nasledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na prevažnej väčšine kontrolovaných hodín vyučujúci poskytovali **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** predovšetkým vytváraním podmienok na inkluzívne vzdelávanie. Za výrazné negatívum považuje ŠŠI nevyužívanie didaktickej techniky vrátane IKT vo všetkých sledovaných vzdelávacích oblastiach. Uplatňovanie **efektívnych stratégií vyučovania** bolo

na nízkej úrovni (35,7 %). Učitelia vytvárali žiakom priestor preukázať poznávacie kompetencie prevažne na úrovni zapamätania, porozumenia a aj aplikovania získaných vedomostí v bežných životných situáciách. Na väčšej časti hospitovaných hodín vyučujúci nevyužili metódy a formy práce smerujúce k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov, pričom aj miera rozvíjania poznávacích kompetencií na úrovni vyšších myšlienkových procesov (analýza, hodnotenie, tvorivosť) bola nízka. Učitelia vytvárali atmosféru istoty a psychického bezpečia uplatňovaním výchovno-vzdelávacích intervencií podporujúcich pozitívne vzťahy, vzájomný rešpekt, ako aj zodpovednosť za svoje konanie. Formatívne hodnotenie výkonov žiakov a klasifikáciu so zdôvodnením boli priamym pozorovaním vyučovania zaznamenané len sporadicky.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	nevyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	nevyhovujúca úroveň
Človek a príroda	fyzika	nevyhovujúca úroveň
	chémia	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	nevyhovujúca úroveň
	geografia	nevyhovujúca úroveň
	občianska náuka	málo vyhovujúca úroveň
Človek a hodnoty	etická výchova	nevyhovujúca úroveň
Umenie a kultúra	hudobná výchova	nevyhovujúca úroveň

Výrazné pozitíva

- vytváranie atmosféry istoty a psychického bezpečia.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- vytváranie priestoru na prácu vo dvojiciach alebo v skupinách a na prezentovanie i posudzovanie výsledkov spoločných činností,
- rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia PZ a klasifikácie so zdôvodnením.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaný subjekt realizoval výchovu a vzdelávanie žiakov 2. až 9. ročníka podľa **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** s názvom *Škola pre život*, ktorý bol vypracovaný v školskom roku 2015/2016. Aj napriek tomu, že jeho súčasťou boli ďalšie 4 časti a 4 dodatky, ktoré obsahovali učebný plán a časovo-tematické rozvrhnutie učiva povinných, ako aj novozavedených vyučovacích predmetov pre dané ročníky, nebol aktuálny a neobsahoval údaje o priestorových a personálnych podmienkach školy, ktoré by korešpondovali so skutočným stavom. Základný dokument školy taktiež neobsahoval ani jednoznačne definované ciele a poslanie výchovy a vzdelávania ani zameranie školy, čo nebolo v súlade s ustanoveniami školského zákona. ŠkVP nebol prerokovaný v pedagogickej rade ani v rade školy. Širokej verejnosti bol prístupný na webovom sídle školy. V aktuálnom školskom roku škola pristúpila k zavedeniu nového štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre základné vzdelávanie, na základe čoho bol k ŠkVP vypracovaný dodatok č. 5 pre 1. cyklus ZŠ pod názvom *Spolu rastieme a učíme sa*. Jeho súčasťou boli UP pre 1. cyklus (1. – 3. ročník), ako aj UO jednotlivých vyučovacích predmetov pre 1. ročník.

Učebné plány (UP) pre triedy primárneho a nižšieho stredného vzdelávania boli vypracované v súlade s rámcovými UP ŠVP. Ich súčasťou boli aj poznámky, ktoré len čiastočne konkretizovali osobitosti organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu, boli prevažne všeobecné a neobsahovali úplné informácie o konkrétnych deleniach tried na skupiny, zavedení druhého cudzieho jazyka a pod. **Disponibilné hodiny** boli využité na zvýšenie časovej dotácie niektorých povinných predmetov a na zavedenie nových predmetov. Na prvom stupni boli disponibilné hodiny využité len na skvalitnenie výkonu žiaka vo vyučovacích predmetoch SJL¹ a MAT². Disponibilné hodiny v triedach nižšieho stredného vzdelávania slúžili na zavedenie nových predmetov spoločenská výchova (5. až 7. ročník), pracovné vyučovanie (PVC; 5. až 7. ročník), seminár zo slovenského jazyka (7. ročník), ruský jazyk (RUJ; 8. a 9. ročník), informatika (INF; 9. ročník) a finančná gramotnosť (9. ročník). Disponibilnými hodinami boli posilnené predmety MAT (5. ročník), DEJ (6. a 7. ročník) a GEG (8. a 9. ročník). Vyučovanie predmetov v oblasti Zdravie a pohyb nebolo posilnené disponibilnými hodinami na žiadnom stupni vzdelávania. Kontrolovaný subjekt využíval tretiu hodinu TSV na realizáciu rôznych pohybových aktivít (korčuľarsky a lyžiarsky výcvik, športový deň, olympijský deň, futbalový turnaj, aktivity v prírode a pod.).

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli **učebné osnovy (UO)** predmetov primárneho a nižšieho stredného vzdelávania vrátane predmetov, ktoré mali disponibilnými hodinami zvýšenú časovú dotáciu, totožné s príslušnými vzdelávacími štandardmi ŠVP. Táto skutočnosť síce nebola zaznamenaná v ŠkVP, avšak bola potvrdená hospitačnou činnosťou školských inšpektorov. UO novozavedených vyučovacích predmetov nižšieho stredného vzdelávania neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP.

Prierezové témy pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie neboli v ŠkVP aktualizované. ŠkVP tak deklaroval realizáciu rovnakých prierezových tém na oboch stupňoch vzdelávania vrátane už neaktuálnych (dopravná výchova v nižšom strednom vzdelávaní, tvorba projektu a prezentačné zručnosti v primárnom i v nižšom strednom vzdelávaní), a naopak neobsahoval prierezovú tému výchova k manželstvu a rodičovstvu a v primárnom vzdelávaní aj prierezovú tému regionálna výchova a ľudová kultúra. Riaditeľka kontrolovaného subjektu deklarovala realizáciu všetkých prierezových tém v jednotlivých predmetoch, čo sa

¹ V 1. a 3. ročníku 1 disponibilnou hodinou, v 2. ročníku 2 disponibilnými hodinami.

² V 1.,2.,3.,a 4. ročníku 1 disponibilnou hodinou.

potvrdilo kontrolou predloženej písomnej dokumentácie, ako aj hospitačnou činnosťou školských inšpektorov. Prierezové témy škola realizovala formou integrovanej súčasti jednotlivých predmetov alebo prostredníctvom projektov, kurzov či ich kombináciou.

V základnom dokumente školy neboli deklarované **úpravy podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ŠVVP**. Aj napriek tomu, že školu navštevovali žiaci so ZZ, SZP a tiež žiaci z MRK, v ŠkVP neboli konkretizované osobitosti vzdelávania týchto skupín žiakov v oblasti priestorových, personálnych či didaktických podmienok. Výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP z dôvodu ZZ boli realizované podľa **individuálnych vzdelávacích programov (IVP)**. Obsah IVP bol zameraný na základné údaje o žiakovi, konkrétne vyučovacie a výchovné ciele dlhodobého a krátkodobého charakteru, na závery a odporúčania poradenského zariadenia, spôsob aplikácie špeciálno-pedagogickej podpory a špeciálnych vzdelávacích postupov a tiež na úpravy obsahu vzdelávania, hodnotenia a využívania kompenzačných pomôcok. Súčasťou IVP boli aj polročné pedagogické diagnostiky žiakov vypracované triednymi učiteľmi, ktoré súviseli s ich úrovňou dosahovaných výsledkov. S IVP boli oboznámení zákonní zástupcovia, avšak s časťou žiakov so ZZ, ktorí boli žiakmi tried nižšieho stredného vzdelávania, neboli dokumenty konzultované.

Škola mala vypracovaný súbor dokumentov³ týkajúcich sa edukačného procesu, organizácie a riadenia školy, s obsahom ktorých boli PZ školy oboznámení. **Pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu** viedla v elektronickej⁴ a aj listinnej podobe⁵ na tlačivách schválených Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Nedostatky sa vyskytli vo vedení katalógových listov žiakov, v ktorých neboli zaznamenané výchovné opatrenia, ako aj odôvodnenie udelenia zníženého stupňa zo správania. Ďalšie nedostatky súviseli s nezaznamenaním informácie do katalógového listu žiaka o nepredložení dokladu zákonným zástupcom potvrdzujúceho návštevu žiaka v škole mimo územia SR.

Plán profesijného rozvoja PZ vychádzal z cieľov stanovených v koncepcii rozvoja školy na roky 2024 - 2028, potrieb školy a individuálnych záujmov učiteľov v zmysle platných právnych predpisov. Bol vydaný riaditeľkou školy so súhlasom zriaďovateľa a prerokovaný v pedagogickej rade. Plán profesijného rozvoja PZ a OZ mala škola vypracovaný taktiež na obdobie školských rokov 2024 - 2028. PZ absolvovali aktivity zamerané na inkluzívne vzdelávanie, digitálne spracovanie didaktických materiálov a ich využívanie v edukačnom procese, rozvoj kritického myslenia či inovácie foriem a metód vo vzdelávaní. Monitorovanie dopadu nadobudnutých kompetencií z absolvovaných vzdelávaní vedenie školy však prostredníctvom hospitačnej činnosti nerealizovalo. Vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie zaznamenali školskí inšpektori na troch štvrtinách hospitovaných hodín a rozvíjanie kritického myslenia len na tretine. Zo zistení ŠŠI ďalej vyplynulo, že vzdelávaním získané profesijné zručnosti učiteľov v oblasti digitálneho spracovania didaktických materiálov a ich využívania v edukačnom procese boli na sledovaných hodinách využité len v minimálnej miere. Vzhľadom na nízku úroveň učenia sa žiakov na oboch stupňoch vzdelávania absentovalo vzdelávanie PZ v oblasti formatívneho hodnotenia, stratégií smerujúcich

³ ŠkVP; koncepcia rozvoja školy na roky 2024 – 2028; školský poriadok; organizačný poriadok; plán profesijného rozvoja; plán vnútroškolskej kontroly; smernica k prešetrovaniu sťažností; smernica o osobitnom plnení povinnej školskej dochádzky; smernica k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov a pod.

⁴ Triedne knihy, triedne výkazy a katalógové listy žiakov (1. až 3. ročník a 5. až 7. ročník); dokumentácia o záujmovej činnosti školy;

⁵ Triedne výkazy a katalógové listy žiakov (4. ročník a 8. a 9. ročník), zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady; rozvrhy hodín; rozvrhy dozorov; osobné spisy žiakov; IVP; dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít a pod.

k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov, ako aj využívania kooperatívnych činností. Samostatný plán manažérskeho a pedagogického rozvoja vedenie školy nemalo vypracovaný, ale podľa vyjadrenia riaditeľky školy si vedúci PZ stanovili za cieľ rozvíjať svoje profesijné kompetencie v oblasti manažovania školy či školskej a pracovno-právnej legislatívy a vzdelávania v oblasti diagnostiky žiaka a PO.

Riaditeľka školy vykonávala **štátnu správu v prvom stupni riadenia** prostredníctvom vydaných rozhodnutí o prijatí žiaka do školy, prijatí žiaka prestupom a povolení plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia SR. V čase konania školskej inšpekcie školy mimo územia SR navštevovali 6 žiaci, pričom iba 1 žiakovi v aktuálnom školskom roku bolo riaditeľkou školy vydané rozhodnutie, aj to len na základe potvrdenia o návšteve školy v zahraničí, no bez žiadosti zákonného zástupcu. Kontrolou pedagogickej dokumentácie bolo zistené, že ďalší 5 žiaci boli vedení ako žiaci plniaci si povinnú školskú dochádzku v zahraničí, čo však nebolo podložené potrebnými dokumentmi, a to žiadosťou zákonného zástupcu, vydaným rozhodnutím a potvrdením o návšteve školy. Skutočnosť, že škola nemá informácie o dochádzke týchto žiakov v školách mimo územia SR, neboli zaznamenané v katalógových listoch. V rozhodovacej činnosti riaditeľky školy ďalej absentovalo vydávanie rozhodnutí na základe prijatých žiadostí o individuálne vzdelávanie (pre žiakov so ZZ) a o oslobodenie od vyučovania predmetu TSV, ktorých súčasťou boli všetky potrebné náležitosti⁶. Kladné vybavenie uvedených žiadostí riaditeľka školy zákonným zástupcom oznámila iba bežnou korešpondenciou. Komisionálne skúšky v predchádzajúcom školskom roku nevykonával žiaden žiak.

Poradným orgánom riaditeľky školy bola len pedagogická rada, pretože **metodické orgány** v škole zriadené neboli. Z analýzy predložených dokumentov vyplynulo, že pedagogická rada prerokúvala zmeny v školských dokumentoch, s výnimkou ŠkVP, riešila rôzne organizačné otázky výchovy a vzdelávania a zaoberala sa vzdelávacími výsledkami a výchovnými problémami žiakov, avšak bez konkretizovania nedostatkov, ako aj bez prijímania opatrení na ich zlepšenie a taktiež bez analýzy vzdelávacích výsledkov žiakov ohrozených školským neúspechom.

Kontrolovaný subjekt mal v ŠkVP vypracovaný **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** so zameraním na hodnotenie žiakov, hodnotenie PZ a hodnotenie školy. Konkrétne kritériá hodnotenia a klasifikácie žiakov pre jednotlivé vyučovacie predmety boli podrobne rozpracované v internom dokumente školy⁷. Správanie žiakov škola hodnotila v súlade so školským poriadkom, ktorý definoval výchovné opatrenia, ako aj postup školy pri ich uplatňovaní. Žiaci boli so systémom kontroly a hodnotenia oboznámení na začiatku školského roka na úvodných hodinách. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy sa zákonní zástupcovia žiakov zúčastňovali triednych aktívov v minimálnej miere. O výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojich detí boli informovaní prostredníctvom žiackej knižky, školského informačného systému EduPage, ale aj pri osobných stretnutiach. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiakov kontrolovaný subjekt bezodkladne informoval zákonných zástupcov doručením písomných oznámení alebo formou individuálneho rozhovoru. Škola mala vypracovaný ročný plán vnútornej kontroly so zameraním na výchovno-vzdelávaciu, ekonomickú a pracovnoprávnou oblasť. Z predloženej dokumentácie však bolo zistené, že kontrolná činnosť školy v oblasti edukácie nebola plánovaná v dostatočnom rozsahu⁸,

⁶ Vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast, prípadne vyjadrenia poradenského zariadenia.

⁷ *Kritéria hodnotenia žiakov v ZŠ Jarovnice.*

⁸ Hospitačná činnosť bola naplánovaná 2-krát ročne, a to v mesiacoch október a apríl.

pričom vedenie školy vykonávalo hospitačnú činnosť iba formálne a v minimálnej miere⁹. Závery z hospitácií vedúci PZ vyhodnocovali s jednotlivými vyučujúcimi formou individuálnych pohovorov. Zovšeobecnené výsledky z hospitačnej a kontrolnej činnosti však neboli na zasadnutiach pedagogickej rady analyzované a vyhodnocované ani k zisteným nedostatkom neboli prijímané účinné opatrenia. Hodnotenie všetkých PZ realizovala riaditeľka školy jedenkrát ročne na základe stanovených kritérií hodnotenia, o čom boli vedené písomné záznamy.

Kontrolovaný subjekt nerealizoval sebahodnotiace procesy ako systematickú plánovanú činnosť. Riaditeľka školy považovala **autoevalváciu** za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

Postoj PZ k vedeniu školy, ako aj vzájomné vzťahy medzi PZ sa vyznačovali **otvorenou klímou**, čo vyplynulo z dotazníka zadaného ŠŠI pre PZ¹⁰. Podrobné výsledky dotazníka boli zaznamenané v Prílohe č. 1. Zistenia z dotazníka monitorujúceho klímu školy vo veľkej miere korešpondovali s výsledkami z dotazníka pre PZ so zameraním na wellbeing. V súvislosti s profesijným zameraním väčšina (88,5 %) respondentov prejavila spokojnosť so svojim učiteľským povoláním. Opýtaní PZ si taktiež uvedomovali spoluzodpovednosť za činnosť školy (97,0 %), vyjadrili radosť z práce na svojej škole (92,4 %) a radi by ju odporúčali ako dobré pracovné miesto (73,9 %). Sebadôveru vo vlastné pedagogické schopnosti pociťovali takmer všetci (91,5 %) respondenti, a to pri dosiahnutí dodržiavania pravidiel správania v triede, udržaní pozornosti žiakov počas edukácie, ako aj pri motivovaní žiakov k rozvíjaniu ich vlastného potenciálu. V oblasti zvládania záťažových situácií vyplývajúcich z profesie PZ bolo negatívnym zistením, že viac ako polovica (52,4 %) respondentov pociťovala nepriaznivý vplyv práce na svoje zdravie a porovnateľná časť (57,0 %) PZ vnímala rozsah svojich pracovných činností ako nadmernú záťaž. Respondenti rovnako zažívali stres, ktorý vyplýval zo zodpovednosti nielen za vzdelávacie výsledky žiakov (66,2 %), ale aj za riešenie ich výchovných problémov (64,6 %).

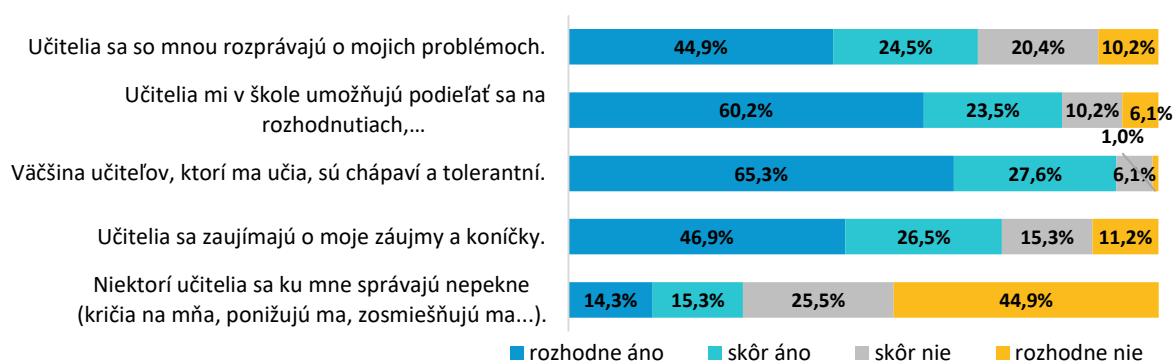
ŠŠI zisťovala **vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi**, ako aj **medzi žiakmi navzájom** prostredníctvom dotazníka zadaného 98 žiakom 5. až 9. ročníka (*Graf 13*). Z analýzy dotazníka vyplynulo, že žiaci nepovažovali vzájomné vzťahy s vyučujúcimi za dostatočne priaznivé. Aj keď takmer všetci respondenti (92,9 %) považovali svojich učiteľov za vnímavých a zhovievavých ľudí, približne tretina (29,6 %) žiakov nebola spokojná s prístupom niektorých vyučujúcich, pretože zaregistrovali z ich strany kladenie neprimeraných nárokov, zosmiešňovanie či ponižovanie. Školskí inšpektori priamym pozorovaním vyučovacieho procesu však neadekvátne prejavy správania učiteľov voči žiakom nezaznamenali. Vytváranie priestoru vyučujúcimi na diskusiu so žiakmi o problémoch, ktoré ich trápili, nepotvrdila tretina (30,6 %) opýtaných. Porovnateľná časť (26,5 %) respondentov taktiež nepociťovala dostatočný záujem učiteľov o ich záujmy a koníčky. V zadanom dotazníku väčšina (83,7 %) žiakov ďalej uviedla možnosť podieľať sa na rozhodnutiach prispievajúcich k zefektívneniu práce školy. Približne rovnaký počet (89,5 %) opýtaných vyjadril pozitívne sociálne vzťahy v triede, ako aj pocit spolupatričnosti k vlastnej škole. Žiaci v dotazníku ďalej uviedli, že sa cítili byť súčasťou školského kolektívu (92,9 %), školu navštevovali radi (91,9 %) a v čase mimo vyučovania sa pravidelne stretávali so svojimi spolužiakmi, ktorých považovali aj za svojich kamarátov (83,7 %). Negatívnym zistením však bolo, že takmer polovica (49,0 %) respondentov pociťovala úzkosť, ako aj napätie spôsobené tlakom zo školských povinností. Takmer tri štvrtiny (71,5 %)

⁹ V školskom roku 2024/2025 boli zrealizované 2 hospitácie v predmete MAT.

¹⁰ Dotazník *Klíma školy* vyplnilo 65 PZ.

žiacov vyjadrili obavy z hodnotenia svojich učebných výkonov, pričom uvedenie si potreby osobného rozvoja na dosiahnutie adekvátneho vzdelania uviedla väčšia časť (87,8 %) opýtaných. V časti dotazníka monitorujúceho efektívnosť stratégií uplatňovaných učiteľmi väčšina (91,8 %) respondentov uviedla, že ich vyučujúci viedli k plánovanému a samostatnému učeniu sa. Podľa takmer dvoch tretín (67,3 %) opýtaných im učiteľia umožňovali v škole vyjadrovať svoje postoje či názory a diskutovať o nich. Žiaci taktiež ocenili aj individuálny prístup pedagógov (76,5 %), pričom edukáciu považovali za zaujímavú (92,9 %). Rozpor medzi priamym sledovaním vyučovacích hodín školskými inšpektormi a tvrdeniami žiakov bol zaregistrovaný pri posudzovaní sebahodnotiacich procesov žiakov a zdôvodnení ich hodnotenia vyučujúcimi. Podľa väčšiny (79,6 %) respondentov im učiteľia umožňovali hodnotiť vlastnú prácu a pri objektívnom hodnotení ich výkonov vyučujúci poukazovali aj na kvalitu a možnosti ich pokroku v učení sa (93,9 %). Podľa inšpekčných zistení však uvedené činnosti pedagógov neboli zaznamenané na väčšine kontrolovaných hodín.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Kontrolovaný subjekt v menšej miere podporoval **partnerské vzťahy so zákonnými zástupcami žiakov**. Riaditeľka školy sa v rozhovore vyjadrila, že komunikácia s rodičmi žiakov bola nielen zložitá, ale vo veľkej miere aj obmedzená predovšetkým ich nezáujmom o výchovno-vzdelávacie výsledky svojich detí, čo v dotazníku týkajúcom sa vzdelávania menej úspešných žiakov (MÚŽ) potvrdili aj všetci PZ. Väčšina (88,2 %) respondentov ďalej uviedla, že rodičia sú proaktívne kontaktovaní a informovaní o vzdelávacích výsledkoch ich detí. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy sa zákonní zástupcovia žiakov dostavia do školy na individuálny pohovor až po ich písomnom predvolaní. V dotazníku menej ako polovica respondentov (47,0 %) nedeklarovala vytváranie priestoru pre intenzívnu spoluprácu s rodičmi a približne rovnaká časť (52,9 %) pedagógov taktiež nepotvrdila stretnutia s nimi aj mimo triednych aktivít. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že v minulom školskom roku neboli pre rodičov žiakov zorganizované celoškolské aktivity či akcie z dôvodu ich nezáujmu o ne.

Skoro všetci opýtaní z 98 žiakov 5. - 9. ročníka v dotazníku monitorujúcom **bezpečnosť školského prostredia** sa vyjadrili, že školu navštevovali radi (95,9 %) a cítili sa v nej bezpečne (96,9 %). Z analýzy dotazníka však vyplynulo, že **respondenti nepovažovali svoju školu za bezpečné prostredie**. Podľa ich vyjadrení využívali prestávky na rozhovor so svojimi rovesníkmi (92,8 %), pričom viac ako štvrtina žiakov zaznamenala počas prestávok bitky či hádky (27,6 %). Viac ako tretina (35,7 %) žiakov však priznala, že niektorí spolužiaci na vyučovaní vyrušovali a neriadili sa pokynmi svojich učiteľov, ktorých viac ako štyri pätiny žiakov vnímali pri riešení problémov v správaní ako spravodlivých (85,7 %). Približne tri štvrtiny (73,5 %) opýtaných deklarovali, že na vyučovaní mohli vysloviť svoj názor. Štyri pätiny žiakov uviedli (80,6 %), že šikanovanie nezažili, pričom ale potvrdili nepríjemné situácie spojené

s agresívnym správaním (14,2 %), s braním a ničením ich vecí (10,2 %), s ich zámerným ignorovaním (9,2 %), s fyzickými útokmi (8,1 %) niektorých rovesníkov voči svojej osobe a s vysmievaním (4,1 %). Žiaci sa taktiež vyjadrili, že zo strany niektorých spolužiakov zaznamenali na sociálnych sieťach aj vyhrážanie sa (7,2 %), ohováranie (4,1 %) a uverejňovanie fotiek či videí s cieľom zosmiešniť ich (2,0 %). Žiaci by o šikanovaní zväčša povedali svojim rodičom (18,4 %) alebo by si to nechali len pre seba a nevyhľadali pomoc dospelšej osoby (9,2 %). Podľa ich vyjadrení najčastejšie dochádzalo k ich šikanovaniu v triede počas vyučovania (7,1 %) alebo prestávok (5,1 %). Poskytnutie pomoci rovesníkom, ktorým bolo ubližované, deklarovali v dotazníku približne tri pätiny žiakov (58,2 %). V časti dotazníka monitorujúceho dochádzku do školy sa žiaci zverili, že vymeškali vyučovanie, lebo sa im nechcelo ísť do školy (16,4 %) a viac ako dve pätiny (42,9 %) žiakov prejavilo názor, že neskoré príchody na vyučovanie sú učiteľmi tolerované. Ako ďalší dôvod neúčasti na vyučovaní uvádzali strach z učiteľa (6,1 %) a približne rovnako (6,2 %) aj strach z rovesníkov či starších žiakov. Správanie žiakov počas prestávok škola monitorovala prostredníctvom kamerového systému a PZ vykonávali dozor podľa vypracovaného rozvrhu. ŠŠI však v čase konania inšpekcie zaznamenala prípady, kedy učitelia z dôvodu vykonávania dozoru vo vedľajšej budove opustili triedu ešte pred ukončením vyučovacej hodiny. Žiaci tak v čase vyučovania zostávali v triede niekoľko minút osamote, čím škola nezabezpečila dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia žiakov. Školskí inšpektori zaznamenali aj situácie spojené s agresívnym správaním žiakov či ničením školského zariadenia. Pri riešení neprimeraného správania škola postupovala v súlade so školským poriadkom. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že na posilnenie bezpečnosti školského prostredia boli zriadené schránky dôvery, avšak pravidelné monitorovanie nevhodného správania sa žiakov v škole so zameraním na šikanovanie alebo sociálno-patologické javy nebolo uskutočnené. Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú smernicu o prevencii a riešení šikanovania žiakov. Podľa zistení školských inšpektorov učitelia svojimi postojmi, ústretovou komunikáciou a pozitívnym vzťahom k žiakom prispievali k pozitívnej sociálnej klíme, ktorá bola zaznamenaná na skoro všetkých sledovaných hodinách.

Na konci školského roku 2023/2024 škola evidovala 94 **MÚŽ**¹¹, ktorí neprospeli z viacerých predmetov a 34 žiakov¹², ktorí **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku** v nižšom ako 9. ročníku. Na oboch stupňoch vzdelávania žiaci najčastejšie neprospeli z predmetov MAT, SJL a ANJ. Za najčastejšie príčiny ich vzdelávacích neúspechov riaditeľka školy považovala nepravidelnú školskú dochádzku, ľahostajný prístup k učeniu sa, komunikačnú bariéru, nevyhovujúce materiálne podmienky rodín žijúcich v sociálnom vylúčení a nesprávne postoje zákonných zástupcov k vzdelávaniu svojich detí. Ako ďalšiu príčinu označila aj dištančnú formu vzdelávania v čase pandémie COVID-19, ktorá negatívne ovplyvnila postoje starších žiakov k vzdelávaniu. V rozhovore tiež uviedla, že svoj podiel na školskom neúspechu žiakov má aj ich absentujúca alebo nepravidelná predškolská príprava. Kontrolovaný subjekt nemal vypracovanú stratégiu znižovania školského neúspechu žiakov. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že na zasadnutiach pedagogickej rady identifikovali MÚŽ, analyzovali ich edukačné problémy a dohodli sa aj na prijatých opatreniach, avšak predložené zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady potvrdzovali len identifikáciu neprospievajúcich žiakov. Ďalej tiež uviedla, že škola v aktuálnom školskom roku poskytla PO 141 žiakom, z nich 64 malo ZZ. Najčastejšie poskytovanými PO boli poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove

¹¹ 37 žiakov primárneho vzdelávania a 57 žiakov nižšieho stredného vzdelávania.

¹² 8 žiakov 7. ročníka a 26 žiakov 8. ročníka.

a vzdelávaní (141), zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti zmyslového vnímania komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy (99), činnosť na podporu sociálneho zaradenia (92), zabezpečenie pôsobenia PA v triede (55) a skvalitnenie podmienok výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP (45). Vyjadrenie k PO vypracovali na základe komplexnej diagnostiky ZPP (110), orientačnej diagnostiky OZ školy (34), orientačnej diagnostiky ŠŠP (32) a na základe pedagogickej diagnostiky triednych učiteľov a vyučujúcich (37). Rozsah ich pôsobenia odporúčali realizovať žiakom do pominutia dôvodov, prípadne počas plnenia povinnej školskej dochádzky. PO boli poskytované vyučujúcimi najčastejšie v predmetoch SJL, cudzí jazyk, MAT, PVO, PDA, VLA a INF. Žiakom so ZZ boli aj po rediagnostike osobitosti vzdelávania konkretizované v IVP. **Dokumentácia k PO, ako aj dokumentácia týkajúca sa žiakov zo SZP** súvisiaca s procesom výchovy a vzdelávania, bola aktualizovaná, zohľadňovala zámery školy a bola vypracovaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Stanovenie SZP bolo u všetkých žiakov na základe diagnostiky v ZPP. ŠŠI zisťovala príčiny školského neúspechu žiakov zadaním dotazníka 14 neprospiievajúcim žiakom a 17 učiteľom vyučujúcich predmety, v ktorých nepospelo najviac žiakov. V dotazníkoch takmer všetci PZ (94,2 %) uviedli ako hlavný dôvod neúspechu žiakov v jednotlivých predmetoch ich častú neprítomnosť na vyučovaní, čo v rozhovoroch potvrdili približne aj tri štvrtiny žiakov (71,4 %). Za najviac uplatňované formy podpory MÚŽ v edukačnom procese všetci vyučujúci označili formatívne hodnotenie a takmer všetci (94,2 %) individuálny prístup, diferenciaciu úloh a pomoc PA. Uplatňovanie formatívneho hodnotenia zo strany učiteľov v rozhovoroch potvrdila len približne štvrtina žiakov (28,5 %), avšak školskí inšpektori jeho využitie nezaznamenali až na viac ako štyroch päťtinách (83,9 %) kontrolovaných hodín. Individuálny prístup pedagógov potvrdili všetci žiaci, pomoc PA približne polovica žiakov (57,1 %), avšak zaradenie diferencovaných úloh v edukačnom procese nedeklaroval ani jeden opýtaný žiak. Efektívnu činnosť PA zaznamenali priamym pozorovaním edukačného procesu aj takmer všetci školskí inšpektori. Väčšina učiteľov uviedla v dotazníku aj doučovanie žiakov mimo vyučovacích hodín (88,3 %), čo taktiež nepotvrdil ani jeden žiak. Vytváranie podmienok na rovesnícke učenie deklarovali tri štvrtiny učiteľov (76,5 %), s čím súhlasila približne štvrtina žiakov (28,6 %). Všetci opýtaní žiaci pozitívne vnímali povzbudenie a pochvalu od vyučujúcich za správne zodpovedanú otázku alebo správne vyriešenú úlohu. Takmer všetci PZ v dotazníku uviedli, že ak žiak v edukácii zlyhával, informovali zákonných zástupcov o jeho problémoch, ale komunikácia s nimi bola podľa ich vyjadrenia výrazne limitovaná ich nezáujmom. Všetci PZ vo svojich odpovediach taktiež deklarovali, že vedenie školy im umožnilo zdieľať príklady dobrej praxe pri práci s MÚŽ na zasadnutiach pedagogickej rady a vytváralo priestor pre spoluprácu s OZ pri podpore a pomoci MÚŽ, čo však predložená dokumentácia školy nepotvrdila. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli všetci PZ dostatočne didakticky pripravení na vzdelávanie MÚŽ, pričom 77 z nich už absolvovalo vzdelávanie v oblasti inkluzívnej edukácie v školách a 48 PZ malo v aktuálnom školskom roku naplánované aj ďalšie vzdelávania týkajúce sa MÚŽ, poskytovania PO a pedagogickej diagnostiky žiakov.

Kontrolovaný subjekt neorganizoval **kurzy** pre fyzické osoby, ktoré nezískali nižšie stredné vzdelanie.

Škola aktívne spolupracovala so vzdelávacími inštitúciami, školami či s rôznymi organizáciami¹³ podporujúcimi prevenciu sociálno-patologických javov. Zapájala svojich žiakov

¹³ Obvodné oddelenie policajného zboru Jarovnice; Farský úrad Jarovnice; Materská škola Jarovnice; CPP Sabinov; Zdravotné stredisko Jarovnice; Komunitné centrum Jarovnice.

do rôznych predmetových súťaží¹⁴, do projektov, besied a aktivít s rozličnou tematikou¹⁵. Súčasťou edukačného procesu boli aj exkurzie, výlety a divadelné predstavenia. Výsledky svojej výchovno-vzdelávacej činnosti škola prezentovala na svojom webovom sídle a v školskom časopise s názvom Khamoro. V aktuálnom školskom roku kontrolovaný subjekt vytvoril podmienky na mimoškolskú činnosť v 52 záujmových útvaroch s rôznorodým zameraním. Pri kontrole mimoškolskej činnosti však ŠŠI zistila, že činnosť niektorých záujmových útvarov v stanovenom čase neprebíhala, a to aj napriek tomu, že si ju niektorí vyučujúci písomne zadokumentovali.

V kontrolovanom subjekte bol zabezpečovaním **výchovného poradenstva** niekoľko rokov poverený pedagogický zamestnanec v kumulovanej funkcii výchovný poradca (VP) a kariérový poradca (KP). Z dôvodu nepredvídanej životnej udalosti¹⁶ bolo na základe rozhodnutia riaditeľky školy dočasne výchovné poradenstvo od januára 2025 zabezpečované prostredníctvom činnosti ŠPT, ktorý pokračoval v činnostiach podľa *Plánu práce výchovného poradcu na školský rok 2024/2025*. Z rozhovoru s členmi ŠPT, ako aj z kontroly dokumentácie vyplynulo, že plánovane realizovali stretnutia s triednymi kolektívami, viedli záznamy o poskytovaných službách pre žiakov a ich zákonných zástupcov. V rámci svojej činnosti ŠPT ponúkal rodičom konzultácie pri riešení študijných problémov žiakov a PZ metodickú pomoc pri výchove a vzdelávaní žiakov so ŠVVP, z ktorých si taktiež viedli písomné záznamy. Edukačné a sociálne potreby žiakov so ŠVVP riešil ŠPT aj v spolupráci s OZ poradenského zariadenia¹⁷, čo potvrdzovali aj predložené písomné materiály. Škola v záujme vytvárania pozitívnej klímy tried a vzťahov medzi žiakmi uskutočňovala aktivity zamerané na prevenciu sociálno-patologických javov. O tom, že žiaci 8. a 9. ročníka vnímali aktivity VP, svedčili aj ich odpovede v dotazníku zameranom na výchovné poradenstvo, v ktorom takmer tri štvrtiny (73,1 %) respondentov poznalo VP a takmer identická časť (75,0 %) opýtaných uviedla, že im VP v prípade potreby vždy poradil. Podľa viac ako polovice opýtaných žiakov (59,6 %) sa VP zaujímal o ich problémy a približne rovnaká časť respondentov (55,8 %) potvrdila stretnutia s VP, na ktorých sa rozprávali najmä o ich správaní v škole a o tom, na akej škole chcú študovať po skončení základnej školy. Stretnutia s VP odmietala takmer polovica (44,2 %) žiakov a približne zhodná časť (48,1 %) respondentov uviedla, že ani ich rodičia sa nepotrebujú s VP stretávať. Rozhovory s odborníkmi z rôznych oblastí organizované VP v dotazníku potvrdili viac ako tri štvrtiny (76,9 %) respondentov.

Funkciu KP v škole vykonával od januára 2025 PZ, ktorý spĺňal kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti. Pre vykonávanie aktivít v oblasti kariérového poradenstva mal vyčlenenú miestnosť, notebook s prístupom na internet a od 2. polroka aktuálneho školského roka mal upravený aj rozvrh hodín a znížený základný úväzok učiteľa, čím mu škola pre poradenskú činnosť vytvorila optimálne pracovné podmienky. Z rozhovoru s KP vyplynulo, že pre svoju činnosť využíval *Plán práce výchovného poradcu na školský rok 2024/2025* so zameraním na starostlivosť o žiakov v oblasti profesijnej orientácie, ktorú vypracoval jeho predchodca. Kontrolou dokumentácie bolo zistené, že KP s cieľom poskytnúť žiakom a ich zákonným zástupcom informácie o profesijnej orientácii žiakov nemal stanovené konzultačné hodiny. Stretnutia so zákonnými zástupcami realizoval kedykoľvek podľa potreby alebo

¹⁴ Komenský a My - celoslovenské kolo výtvarnej súťaže - 1. miesto; Recitačná súťaž Rómovia recitujú - 1. miesto v celoslovenskom i v krajskom kole; súťaž Amari romaňi čhib - celoslovenské kolo 2. a 3. miesto a pod.

¹⁵ Deň Zeme, Svetový deň hygieny rúk; Tajomstvá slušného správania; Hodnoty v živote; Gamblerstvo a pod.

¹⁶ Náhle úmrtie pedagogického zamestnanca povereného VP a KP

¹⁷ CPP, SNP 514/15 Sabinov.

si stretnutie s ním rodičia dohodli telefonicky. V rozhovore uviedol, že v kooperácii s triednymi učiteľmi žiakom zaistoval tiež poradenskú podporu pri výbere školy, ako aj pri postupnom ujasňovaní si predstáv o alternatívach ich ďalšieho štúdia po ukončení ZŠ aj o príprave na budúce povolanie. Zo zrealizovaných konzultácií so žiakmi a ich zákonnými zástupcami nemal vypracované záznamy. KP sa v rozhovore vyjadril, že v rámci poskytovania služieb v oblasti kariérového poradenstva poskytoval informácie a poradenstvo o možnostiach ďalšieho štúdia aj žiakom so ZZ, zo SZP aj MÚŽ, ktorým hrozilo predčasné ukončenie školskej dochádzky. V dotazníku pre žiakov zameraného na KP viac ako tri pätiny (63,5 %) opýtaných vedeli, kto z učiteľov v škole vykonáva túto funkciu a väčšina (88,5 %) z nich považovala za dôležité mať v škole KP. Pre žiakov 8. a 9.ročníka KP nezabezpečoval diagnostiku¹⁸ v oblasti profesijnej orientácie v spolupráci s poradenským zariadením. Takmer tri pätiny (59,6 %) žiakov uviedli, že školu, na ktorej budú ďalej študovať si zvolili na základe vlastného rozhodnutia a tretine (38,5 %) opýtaných školu vybrali rodičia. Na osobnom rozhovore s KP o možnostiach ďalšieho štúdia a výbere školy svoju neúčast' deklarovali dve pätiny (40,4 %) respondentov. KP v rozhovore aj v dotazníku uviedol, že zákonní zástupcovia žiakov s ním nekonzultovali výber vhodnej školy a žiakov ani neinformoval o výhodách duálneho vzdelávania, pretože o tom ešte nemal informácie. Napriek vyjadreniam KP viac ako polovica (53,8 %) žiakov v dotazníku uviedla, že ich rodičia sa s KP radili o tom, čo majú študovať a takmer tri štvrtiny (71,2 %) opýtaných tvrdilo, že ich informoval o duálnom vzdelávaní. Údaje nevyhnutné k profesijnej orientácii žiakov získaval z webových stránok stredných škôl, ako aj priamou konzultáciou so strednými školami. Metodickú pomoc súvisiacu s kariérovým poradenstvom získaval od odborných zamestnancov CPP v Sabinove a Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVaM) v Prešove.

Funkciu **školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní (koordinátor prevencie)** zabezpečoval PZ, ktorý mal vypracovaný *Plán protidrogovej prevencie na školský rok 2024/2025*. Analýzou jeho obsahu bolo zistené, že v dokumente bol vypracovaný len časový rozpis preventívnych aktivít¹⁹ zameraných na škodlivosť a dôsledky užívania návykových látok. Pri realizácii týchto aktivít spolupracoval najmä s triednymi učiteľmi a s príslušníkmi policajného zboru. V rozhovore koordinátor prevencie uviedol, že uskutočňoval individuálne rozhovory so žiakmi, o ktorých mal poznatky, že užívajú niektoré návykové látky, ale aj so žiakmi, ktorí ho samostatne vyhľadali a konzultovali s ním svoje problémy. Na základe zistení vykonával pohovor so zákonnými zástupcami žiakov a upozorňoval ich na problémy ich detí, avšak záznamy z týchto pohovorov nevypracovával. Ďalej v rozhovore uviedol, že nerealizoval monitoring zameraný na bezpečnosť školského prostredia (šikanovanie) ani na negatívne prejavy správania žiakov, ale na každom poschodí v oboch budovách školy boli zriadené schránky dôvery. Aj keď v škole boli riešené prípady nevhodného správania žiakov k vyučujúcim, ničenie vecí spolužiakmi, vzťahové problémy žiakov, záškoláctvo či úmyselné zraňovanie vlastného tela, aktivity a činnosti v pláne koordinátora výchovy a vzdelávania neboli zamerané komplexne na všetky oblasti sociálno-patologických javov, ale len jednostranne na oblasť konkrétnych závislostí (fajčenie, alkohol a drogy).

Procesy edukácie a špeciálnopedagogickej starostlivosti o žiakov so ZZ koordinovali 2 **ŠŠP**. Spoločne sa zúčastňovali na identifikácii žiakov so ŠVVP, a to najmä na základe podnetov

¹⁸ Diagnostika špecifik kariérového vývinu žiaka.

¹⁹ Dôsledky užívania drog na zdravie človeka – aktivita s triednymi učiteľmi); Prevencia proti drogám a praktická ukážka zásahu policajným psom - beseda s pracovníkom Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Prešov; Fajčenie – návyk a dôsledok na vývoj osobnosti človeka – aktivita s triednymi učiteľmi a ukážky).

od vyučujúcich. Zabezpečovali metodickú podporu PZ i PA a tiež poskytovali konzultácie žiakom, ako aj ich zákonným zástupcom. Ich činnosť bola zameraná aj na realizovanie krízových, individuálnych i skupinových intervencií nielen so žiakmi so ZZ, kompletizáciu dokumentácie žiakov, vypracovanie a aktualizáciu IVP a dokumentov súvisiacich s poskytovaním PO a na zaistenie agendy potrebnej pre diagnostické a rediagnostické vyšetrenia v ZPP²⁰. ŠŠP sa taktiež spolupodieľali na riešení nevhodného správania sa žiakov pri vzájomných nezhodách či problémových situáciách v triede, vykonávali pohovory s problémovými žiakmi, z ktorých si vyhotovovali záznamy a prijímali opatrenia na eliminovanie nevhodného správania sa žiakov. Pri voľbe strednej školy usmerňovali žiakov so ŠVVP a poskytovali im potrebné informácie. K svojej činnosti mali školou vytvorené vhodné priestorové aj materiálno-technické podmienky.

Školská psychologička v aktuálnom školskom roku absolvovala adaptačné vzdelávanie. Jej činnosť bola v súlade s vypracovaným plánom zameraná aj na zisťovanie sociálnej klímy a adaptácie žiakov 5. ročníka prostredníctvom anonymného dotazníka. S jeho výsledkami oboznámila triednych učiteľov a v prípade negatívnych zistení prijímala opatrenie na zlepšenie vzájomných vzťahov medzi žiakmi. Pripravovala podklady pre odborných zamestnancov ZPP, poskytovala odbornú pomoc prostredníctvom psychologických intervencií (skupinových aj individuálnych) zameraných tiež na podporu duševného zdravia nielen žiakov, ale aj PZ, ktorí jej pomoc vyhľadávali aj samostatne. Ďalej vykonávala orientačnú psychologickú diagnostiku žiakov, realizovala poradenstvo či metodickú podporu pre PZ a konzultácie pre žiakov a ich zákonných zástupcov. O svojej práci so žiakmi si viedla podrobné písomné záznamy.

V kontrolovanom subjekte so žiakmi pracovali dve **sociálne pedagogičky**. Náplňou ich činnosti bola prevencia, intervencia a poskytovanie poradenstva skupinám žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi a žiakom pochádzajúcim zo SZP. V rozhovore uviedli, že priebežne, najmä na základe upozornení triednych učiteľov, navštevovali triedne kolektívy, monitorovali vzťahy v triedach s problémovým správaním a realizovali skupinové aktivity na predchádzanie konfliktom a agresii. V aktuálnom školskom roku v triedach primárneho vzdelávania vykonali skupinové aktivity zamerané na sociálne vzdelávanie a finančnú gramotnosť²¹.

Podporujúcu a priateľskú atmosféru a rovnosť príležitostí v zmysle inkluzívnych princípov na vyučovacích hodinách zabezpečovalo 14 **PA** (účasť PA na 17 sledovaných hodinách). Svojou činnosťou napomáhali žiakom so ŠVVP pri prekonávaní informačných, zdravotných, sociálnych a jazykových bariér. Ich práca bola efektívna na takmer všetkých sledovaných hodinách, len na jednej vyučovacej hodine v triede nižšieho stredného vzdelávania nebola koordinácia medzi PA a vyučujúcou postačujúca. Všetci PA v rozhovore potvrdili, že sa pravidelne zúčastňovali zasadnutí pedagogickej rady.

Škola mala zriadený **ŠPT**, ktorý tvorili obe ŠŠP, školská psychologička, obidve sociálne pedagogičky a všetci PA. Tím mal vypracovaný plán na aktuálny školský rok a jeho členovia sa pravidelne stretávali na pracovných zasadnutiach. Jeho činnosť koordinovala a aktivity plánovala ŠŠP.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

²⁰ CPP, Levočská 7, Prešov (Elokované pracovisko, Hurbanistov 6, Prešov); Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Kláštorská 24/a, Levoča; Súkromné špecializované centrum poradenstva a prevencie, Československej armády 33, Spišský Hrhov.

²¹ Metodika Aflatoun.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa pre primárne vzdelávanie spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ. Zástupkyňa riaditeľky školy pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorá bola menovaná do uvedenej funkcie od 01. 09. 2024, bola zaradená do základného programu funkčného vzdelávania. Kontrolou predložených dokumentov o vzdelaní PZ a ich osobných rozvrhov bolo zistené, že 2 PZ neučili svoje aprobačné predmety v zákonne stanovenom počte hodín, 2 PZ vyučovali predmet MAT, pričom absolvovaním doplnkového pedagogického štúdia (DPŠ) získali kvalifikačný predpoklad na výkon pedagogickej činnosti učiteľa profesijných ekonomických predmetov, 1 PZ s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa nepedagogického zamerania (probačná a mediačná práca) vyučoval predmety nižšieho stredného vzdelávania bez DPŠ a 1 zamestnanec nezískal kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti PZ v kategórii PA. **Odbornosť vyučovania** bola zabezpečená na 76,5 % (1. stupeň 91,3 %, 2. stupeň 63,9 %). Väčšina predmetov na 1. stupni bola vyučovaná odborne, pričom neodborne boli vyučované len predmety ANJ, INF a ETV. Neodborne na 2. stupni bola vyučovaná väčšia časť vyučovacích hodín MAT, GEG, OBN, spoločenskej výchovy, finančnej gramotnosti, PVC a techniky (THD). V plnej miere boli odborne vyučované len predmety RUJ, TSV, náboženská výchova (NBV) a seminár zo SJL. Neodbornosť vyučovania časti predmetov na nižšom strednom stupni vzdelávania mala negatívny dopad na efektivitu vyučovania a na dodržiavanie didaktických a metodických postupov vo vyučovacom procese.

Škola poskytovala výchovu a vzdelávanie v 2 trojpodlažných budovách (1 budova bola modulová), v 39 učebniach, v ktorých sa vyučovalo v 2-zmennej prevádzke. Kontrolovaný subjekt nedisponoval odbornými učebňami pre vyučovanie predmetov biológia, FYZ a CHE. Na vyučovanie INF mal zriadené 4 počítačové učebne a manuálne zručnosti si žiaci mali možnosť rozvíjať v školskej dielni. Škola mala zriadenú aj cvičnú kuchynku, herňu a čítareň. Pre potreby predmetu TSV mal kontrolovaný subjekt vybudovanú telocvičňu, ktorá z kapacitných dôvodov bola využívaná len žiakmi nižšieho stredného vzdelávania. Počas hodín TSV žiaci primárneho vzdelávania cvičili v nevhodných podmienkach v triedach a ak to počasie umožňovalo, na cvičenie a prechádzky využívali exteriér školy. V exteriéri školy mali žiaci k dispozícii trávnaté futbalové ihrisko. Jednotlivé triedy boli vybavené internetovým pripojením, avšak to podľa vyjadrenia riaditeľky školy nebolo dostačujúce. Budovy školy nedisponovali šatňami a priestormi na oddych žiakov a na trávenie ich voľného času nielen v čase prestávok. Všetky učebne sa vo vyučovacom čase využívali podľa efektívne vypracovaných rozvrhov hodín a prevádzkových poriadkov. V čase mimo vyučovania sa realizovali v priestoroch školy rôzne aktivity a záujmové krúžky pre žiakov. Priestory zriadenej školskej jedálne umožňovali zabezpečiť teplú stravu len pre žiakov 1. ročníka a žiakom 2. až 9. ročníka bola strava zabezpečovaná formou suchých balíčkov. V škole nebol zriadený školský klub detí aj napriek tomu, že v popoludňajšom čase boli v priestoroch hlavnej budovy k dispozícii voľné učebne. Kontrolovaný subjekt nemal prispôbené priestory pre potreby žiakov s pohybovým obmedzením.

Škola disponovala dostatočným množstvom **učebníc a učebných textov** schválených ministerstvom školstva. Učebné priestory kontrolovaného subjektu boli primerane vybavené edukačnými pomôckami vo vzťahu k obsahu vzdelávania a k plneniu UO jednotlivých predmetov, avšak vybavenie tried IKT bolo nedostatočné. Kontrolovaný subjekt síce disponoval dostatočným množstvom didaktickej a výpočtovej techniky, ale tá bola v čase konania komplexnej inšpekcie ešte len vo fáze inštalácie a obnovy. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli interaktívne tabule a multiboardy pre potreby vyučovania do jednotlivých tried

postupne dopĺňané. Ďalej riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že v prípade prechodu na dištančnú formu vzdelávania by škola nemala k dispozícii dostatok funkčnej digitálnej techniky, ktorú by vedela poskytnúť žiakom. Pre žiakov so ŠVVP kontrolovaný subjekt disponoval dostatočným počtom špeciálnych a kompenzačných učebných pomôcok.

Školský poriadok vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade, ako aj v rade školy a zverejnila ho na webovom sídle školy. Tento dokument bol vypracovaný v súlade s platným právnym predpisom a upravoval všetky zákonom stanovené podrobnosti. S obsahom školského poriadku boli žiaci preukázateľne oboznámení na začiatku školského roka a ich zákonní zástupcovia na úvodných triednych aktívoch. V dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia sa takmer všetci (91,8 %) respondenti vyjadrili, že sa s učiteľmi rozprávali o školskom poriadku.

V školskom roku 2023/2024 škola evidovala v rámci dochádzky žiakov celkovo 255 500 vymeškaných hodín (1. stupeň 156 406 hodín a 2. stupeň 99 094 hodín), z ktorých bolo neospravedlnene vymeškaných 38 642 hodín (1. stupeň 14 481 hodín a 2. stupeň 24 161 hodín), a to najmä z dôvodu záškoláctva. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol problém záškoláctva riešený v zmysle školského poriadku, ako aj v súlade s platnými právnymi predpismi. V prípade 153 žiakov, ktorí neospravedlnene vymeškali viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci, kontrolovaný subjekt zaslal príslušnému orgánu štátnej správy a obci 426 oznámení o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky. Škole však nebolo od príslušného orgánu štátnej správy a obci zaslané žiadne spätné oznámenie o riešení problému s dochádzkou týchto žiakov. Na konci školského roka 2023/2024 malo 157 žiakov zníženú známku zo správania a riaditeľka školy udelila 34 žiakom pokarhanie za porušenie školského poriadku.

V kontrolovanom subjekte nebol ustanovený **školský parlament**.

Škola dodržiavala stanovený začiatok vyučovania, ako aj koniec popoludňajšieho vyučovania. Nedostatky v **organizácii vyučovania** spočívali v skrátaní 5.a 6. vyučovacej hodiny počas dopoludňajšieho vyučovania na 40 minút a tiež v zaradení tried 1. ročníka do popoludňajšieho vyučovania. Ďalšie negatívne zistenia v organizácii vyučovania súviseli s prekročením platným právnym predpisom stanoveného maximálneho počtu žiakov v skupinách pri vyučovaní predmetu NBV (19 tried), ETV (3 triedy), cudzí jazyk (38 tried), INF (13 tried) a THD (9 tried).

Školské a mimoškolské aktivity kontrolovaný subjekt organizoval v súlade s platnými právnymi predpismi. Záznamy o organizačnom zabezpečení školských akcií obsahovali všetky potrebné náležitosti, vrátane podpisov žiakov, ktorými potvrdili oboznámenie s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia pri organizovaných aktivitách. Súčasťou dokumentácie boli aj informované súhlasy zákonných zástupcov žiakov, ktorí vlastnoručným podpisom potvrdili, že boli riadne oboznámení s dôsledkami udelenia svojho súhlasu.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Pozitívom výchovno-vzdelávacieho procesu bola priaznivá sociálna klíma a pracovná atmosféra v triedach. Vyučujúci väčšinou vytvárali vhodné podmienky pre inkluzívne vzdelávanie všetkých žiakov a motivovali ich v procese učenia sa, čo sa preukázalo najmä pri riešení úloh na nižšie myšlienkové procesy. Efektivitu edukácie vo všetkých oblastiach

negatívne ovplyvňovala nízka úroveň komunikačných zručností žiakov, čo sa prejavilo nielen v ich neschopnosti vyjadrovať sa plynule a pohotovo, ale aj v minimálnom prezentovaní svojich vedomostí, poznatkov a názorov. Nízka miera aplikovania úloh zameraných na vyššie myšlienkové procesy neprispievala ku komplexnému rozvíjaniu poznávacích kompetencií žiakov. Zlepšenie si vyžaduje aj poskytnutie priestoru na sebahodnotenie žiakov, hodnotenie výkonov spolužiakov a aj priestoru na vyjadrovanie a zdôvodnenie názorov a postojov k rôznym problémom a občianskym témam. Slabou stránkou výchovno-vzdelávacieho procesu bolo nerozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT. Skvalitnenie zo strany učiteľov si taktiež vyžaduje zaradenie tímových foriem edukácie, uplatňovanie formatívneho hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov,
- zadávanie úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov,
- rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- vytváranie priestoru na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti,
- rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia PZ.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

ŠkVP pre 2. až 9. ročník nebol aktuálny, neobsahoval jednoznačne definované ciele a poslanie výchovy a vzdelávania, ako aj zameranie školy, nedeklaroval úpravu podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, zo SZP a z MRK. UO novozavedených vyučovacích predmetov nižšieho stredného vzdelávania neobsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP, ktorý nebol ani prerokovaný v pedagogickej rade a ani v rade školy. Kontrolovaný subjekt mal vypracovaný aktuálny súbor dokumentov súvisiacich s procesom výchovy a vzdelávania, s riadením a s organizáciou školy. Nedostatky boli zistené vo vedení pedagogickej dokumentácie, ako aj v rozhodovacej činnosti riaditeľky školy. Úroveň riadenia školy znižoval aj málo efektívny kontrolno-hospitačný systém vedúcich PZ. Riaditeľka školy síce podporovala profesijný rozvoj PZ, ale nerealizovala monitorovanie dopadu nadobudnutých kompetencií PZ v edukačnom procese. Vzhľadom na zistenú úroveň vyučovania absentovalo vzdelávanie pedagógov zamerané na oblasti formatívneho hodnotenia, efektívnych metód smerujúcich k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov a aj kooperatívnych činností žiakov. Aj keď škola poskytovala podporné opatrenia 141 žiakom, nemala vypracovaný komplexný systém opatrení zameraných na podporu MÚŽ a na predchádzanie ich školskému neúspechu. Dôvera PZ k vedeniu školy prispievala k vytváraniu pozitívnej klímy, čo potvrdili aj výsledky dotazníka pre PZ zameraného na ich psychickú pohodu na pracovisku. Podľa zistení školských inšpektorov boli vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi na hospitovaných hodinách pozitívne, avšak žiaci ich nepovažovali za dostatočne

optimálne a priateľské. Celkovú úroveň riadenia školy ovplyvnili aj nedostatočná činnosť školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní a nízka miera spolupráce školy so zákonnými zástupcami žiakov.

Riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V kontrolovanom subjekte výchovno-vzdelávací proces zaistovali PZ spĺňajúci kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti PZ v príslušnej kategórii a podkategórii, okrem 1 PA a niektorých učiteľov nižšieho stredného vzdelávania. Neodborné vyučovanie malo negatívny vplyv na kvalitu vzdelávania žiakov. Škola účelne využívala dostupné priestory, bola dostatočne vybavená učebnicami, učebnými a kompenzačnými pomôckami, avšak IKT v triedach disponovala len v minimálnej miere. Nedostatky v organizácii vyučovania spočívali v zaradení tried 1. ročníka do popoludňajšej zmeny vyučovania, v skrátaní 5. a 6. vyučovacej hodiny v dopoludňajšom vzdelávaní žiakov a v prekročení povoleného počtu žiakov v skupinách pri vyučovaní NBV, ETV, cudzích jazykov, INF a THD. Škola mala vydaný školský poriadok, ktorý bol vypracovaný v súlade s platným právnym predpisom. Organizácia výchovno-vzdelávacích aktivít, kurzov, výletov a exkurzií bola zabezpečená v súlade s právnymi normami.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	– výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	– prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	– vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	– prevaha negatív, výrazné nedostatky, citelne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nehovujúci	– výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neprerokovanie ŠkVP v pedagogickej rade a v rade školy*),
2. § 7 ods. 4 písm. b) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy v ŠkVP*),
3. § 7a ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vypracovanie IVP pre žiakov so ZZ na nižšom strednom stupni vzdelávania bez konzultácie s časťou týchto žiakov*),
4. § 9 ods. 6 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerozpracovanie obsahových štandardov v UO novozavedených predmetov do ročníkov nižšieho stredného vzdelávania podľa UP ŠkVP*),
5. § 25 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie rozhodnutia o povolení plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR bez žiadosti zákonného zástupcu*),
6. § 25 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezaznamenanie informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR tým, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí*),
7. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pri výchove a vzdelávaní*),
8. § 10 ods. 1 v spojitosti s § 12 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o PZ a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*4 PZ nemali vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii, resp. podkategórii – pedagogický asistent, resp. učiteľ 2. stupňa ZŠ*),
9. § 13 ods. 1 v spojitosti s § 87 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. o PZ a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedodržanie požiadavky vyučovania aprobačných predmetov v rozsahu stanovenom zákonom u 2 PZ*),
10. § 5 ods. 3 písm. c), d) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevydávanie rozhodnutí o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy pre žiakov so ZZ a rozhodnutí o oslobodení žiaka od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete alebo jeho časti*),
11. § 2 ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*dvojomenné vyučovanie žiakov 1. ročníka*),
12. § 2 ods. 6 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*nedodržanie trvania vyučovacej hodiny v rozsahu 45 minút*),

13. § 3 ods. 1 a ods. 2 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 344/2023 Z. z. (*nedodržanie maximálneho povoleného počtu žiakov v skupinách pri vyučovaní predmetu NBV, ETV, ANJ, RUJ, INF a THD*),
14. čl. 4a ods. 1 písm. c) metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ v znení príkazu ministra č. 40/2021 (*nevypracovanie školskej stratégie znižovania školského neúspechu*),
15. čl. 9 ods. 3 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*nezaznamenávanie výchovných opatrení žiakov a neodôvodnenie udelenia zníženého stupňa zo správania v katalógovom liste žiakov*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie ŠŠI uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) aktualizovať ŠkVP a doplniť prierezové témy pre jednotlivé stupne vzdelávania,
- b) do ŠkVP zapracovať špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, SZP a MRK v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania,
- c) do vlastných poznámok k UP zapracovať špecifiká organizácie vyučovania,
- d) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na všetkých vyučovacích hodinách a na uplatňovanie stratégií vyučovania, ktoré podporujú ich verbálny prejav,
- e) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov zadávaním úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov so zameraním na analýzu, hodnotenie a tvorivosť,
- f) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie sebahodnotiacich zručností žiakov a zručností k hodnoteniu učebných výkonov spolužiakov,
- g) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov vytváraním priestoru na vyjadrovanie a zdôvodňovanie vlastných názorov i na posudzovanie hodnotových postojov spolužiakov,
- h) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie sociálnych kompetencií zameraných na prácu v skupine alebo vo dvojici, na prezentovanie výsledkov a objektívne posúdenie spoločnej činnosti ,
- i) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na rozvíjanie kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT,
- j) kontrolnú činnosť výchovno-vzdelávacieho procesu zamerať na uplatňovanie formatívneho hodnotenia,
- k) analyzovať a vyhodnocovať na zasadnutiach pedagogickej rady výsledky kontroly výchovno-vzdelávacieho procesu, prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolovať ich plnenie v záujme zvýšenia kvality edukačného procesu,
- l) realizovať monitoring zameraný na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní sa žiakov a príznakov šikanovania, monitorovať sociálnu klímu v triedach, zistenia vyhodnocovať a v prípade potreby prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,

- m) plánovať koordinátorom výchovy a vzdelávania činnosti a aktivity aj so zameraním na prevenciu šikanovania a kyberšikanovania, obchodovania s ľuďmi, na podporu vzťahu k vlastnému telu, na predchádzanie konfliktom a pod.,
- n) analyzovať výchovnovzdelávacie výsledky žiakov na zasadnutiach pedagogickej rady, prijímať opatrenia na ich zlepšenie a kontrolovať ich akceptovanie,
- o) zvýšiť odbornosť vyučovania v nižšom strednom vzdelávaní minimálne na 70 % efektívnym prerozdelením úväzkov PZ,
- p) ustanoviť školský parlament.

2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 26. 03. 2025 prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *nepreberokovania ŠkVP v pedagogickej rade a v rade školy; neuvedenia cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zamerania školy do ŠkVP; realizácie vzdelávania podľa IVP bez konzultácie s príslušným žiakom; nerozpracovania obsahových štandardov v UO novozavedených predmetov do ročníkov nižšieho stredného vzdelávania podľa UP ŠkVP; vydania rozhodnutia o povolení plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR bez písomnej žiadosti zákonného zástupcu; nezaznamenania informácie do katalógového listu žiaka plniaceho si povinnú školskú dochádzku mimo územia SR, že zákonný zástupca žiaka nepredložil škole v stanovenom termíne doklad o návšteve školy v zahraničí; nezaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov pri výchove a vzdelávaní; nesplnenia kvalifikačných predpokladov PZ, PA a nedodržania požiadavky vyučovania aprobačných predmetov v rozsahu stanovenom zákonom; nevydávania rozhodnutí o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy pre žiakov so ZZ a rozhodnutí o oslobodení žiaka od vzdelávania sa vo vyučovacom predmete; dvojmenného vyučovania žiakov 1. ročníka; nedodržania trvania vyučovacej hodiny v rozsahu 45 minút; prekročenia maximálneho povoleného počtu žiakov pri vyučovaní NBV, ETV, ANJ, RUJ, INF a THD; nevypracovania školskej stratégie znižovania školského neúspechu žiakov; nezaznamenávania výchovných opatrení a neodôvodnenia udelenia zníženého stupňa zo správania v katalógovom liste žiakov a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Prešov s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.*

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne do **16. 09. 2025**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024
3. koncepcia rozvoja školy na roky 2024-2028
4. zápisnice zo zasadnutí rady školy
5. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady
6. rozvrhy hodín tried a učiteľov
7. rozvrh dozorov
8. triedne knihy
9. triedne výkazy
10. katalógové listy žiakov

11. školský poriadok
12. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy
13. kritériá hodnotenia žiakov v ZŠ
14. dokumentácia KP
15. dokumentácia školského koordinátora vo výchove a vzdelávaní
16. dokumentácia ŠPT
17. dokumentácia ŠŠP
18. dokumentácia sociálnych pedagogičiek
19. dokumentácia školskej psychologičky
20. dokumentácia súvisiaca so záškoláctvom
21. plán kontrolnej činnosti
22. záznamy z kontrolnej a hospitačnej činnosti
23. dokumentácia žiakov so ŠVVP
24. zápisnice z triednych aktívov
25. interné smernice
26. pracovný poriadok
27. organizačný poriadok
28. doklady o získanom vzdelaní PZ školy
29. plán profesijného rozvoja PZ
30. smernica k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov
31. dokumentácia súvisiaca s organizovaním školských a mimoškolských aktivít

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: RNDr. František Bočkay

Dňa: 20. 02. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
RNDr. František Bočkay
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Mária Horváthová

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 26. 02. 2025
v Jarovniciach:**

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

RNDr. František Bočkay

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Mária Horváthová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania)

Mgr. Mária Horváthová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. František Bočkay, školský inšpektor

3 PRÍLOHY

1. **Klíma školy** (graf)
2. **Údaje o škole** (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti